

Редакція газети разом з усіма, хто бажав перемоги у передвиборній боротьбі В. І. Шишкіну, В. І. Желібі, В. Є. Панченку, вітає їх обранням народними депутатами УРСР!

Коли відбувалося висунення кандидатів у депутати, колектив «МК» зупинив вибір на відповідальному секретареві І. Куценку. Нас, газетарів, підтримали виборці. Ігор КУЦЕНКО — депутат міської Ради народних депутатів. Вітаємо!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Коммунар

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 8 грудня
1939 року

№ 12 (4091).

СУБОТА

24

БЕРЕЗНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

З Б І Р

Відбувся обласний збір учнів-комсомольців. Працювали секції «Суспільство і учнівська молодь», «Економіка і учнівська молодь», «Комсомол і учнівська молодь», «Школа і учнівська молодь».

Прийнята резолюція обласного збору учнів-комсомольців шкіл та СПТУ.

Обрано делегатів на Всесоюзний збір. Ними стали восьмеро старшокласників і двоє учнів профтехучилищ.

Сьогодні публікуємо резолюцію збору.

Враження учасників збору читайте в наступному номері.

Наш кор.

«НОВІ РАДИ ВСТАЛИ...»?

Позаду два тури цьогорічних неспокійних виборів — загальні вибори і повторне голосування. 22 квітня у багатьох округах знов відбудуться вибори. Сьогодні завершується висунення кандидатів у депутати по виборчих округах, де проходять повторні вибори. На запитання нашого кореспондента відповідає заступник завідувача організаційно-інструкторським відділом облвиконкому Дмитро Васильович Бірюков.

— Як ви оцінюєте участь молоді у виборах?

— На це питання відповісти однозначно дуже складно. Більш-менш об'єктивну картину може дати лише спеціальне дослідження. Але якщо виходити тільки з кількості обраних до депутатського корпусу представників молодого покоління, можна зробити висновок, що молоді колишні позиції втратили.

У зв'язку з поставленим питанням хотілося б додати таке: на мою думку, підхід, коли у Ради обирали певний процент молоді, жінок, робітників, колгоспників не виправдав себе. Такі Ради не змогли дати людям те, чого від них чекали. Треба висувати і обирати до Рад насамперед розумних людей, незалежно від того, скільки їм років і якого вони соціального стану.

— І все-таки, чому у багатьох випадках голосували не за молоді?

— Мабуть, не викличе заперечення той факт, що не всяка людина віком до 30 років має достатній життєвий досвід. А керувати державними справами, хоча б і на місцевому рівні, непросто. Тут потрібні ґрунтовні знання і спеціальна підготовка. Депутат, я певен, повинен бути зрілою людиною. Але, на жаль, у значній

частині нашої молоді ще немає чіткої, оформленої громадянської позиції, вони ще не відбулися як особистості. І зараз, в революційний час, — я б назвав наші дні саме так, — у них є рідкісна нагода зайнятися саморозвитком, самовдосконаленням, едумливо аналізуючи величезний потік різноманітної інформації, яка надходить з усіх усяд. На жаль, цю нагоду використовують далеко не всі.

Внаслідок такого становища, молоді поки що не висунула із свого середовища яскравих лідерів, яких би поважали й підтримували у всіх верствах населення. Кажу про це, як про загальне явище, але, звичайно, є й інші приклади.

— Цього разу на дільницях з'явилися громадські контролери. Ще зовсім недавно це викликало б подив.

— До речі, громадський контроль було гарантовано нам і раніше. У ті ж застійні роки. Ось, наприклад, беремо закон про вибори 1979 року. У статті 48 передбачено право присутності на виборчих дільницях представників громадських організацій, трудових колективів, преси, телебачення. Інша справа, що ми це право не використовували.

— Повторне голосування теж нова річ для нас...

— Я б оцінив наше сходження до цього етапу виборчої кампанії у двох вимірах. По-перше, необхідно зазначити, що сам факт проведення повторного голосування є свідченням напруженої боротьби за депутатський мандат на першому відрізку виборчого марафону. Ми хотіли позбутися «одностайності» і ми її практично позбулися.

По-друге, коли подивитись на цю справу з іншого боку, видно, що виборцю на дільниці важко було зробити вірний вибір, коли у нього в руках опинилося декілька бюлетенів, кожний з яких містив цілий список мало знайомих йому людей. Тому й небагато віддали явну перевагу. Я не відчувую захоплення від ситуації, коли у бюлетені десять-п'ятнадцять прізвищ. Це не є найвищим проявом демократії. Насамперед, повинна бути боротьба платформ, поглядів, а не особистостей. Наприклад, коли кілька чоловік, які балотуються по одному й тому ж виборчому округу стоять на платформі КПРС чи будь-якій іншій платформі, то всі вони повинні, на мою думку, підтримувати найсильнішого, того, хто має найбільше шансів на успіх, а не боротися між собою.

Але, напевне, і ця ступінь розвитку демократичного процесу повинна бути пройдена нашим суспільством.

— Скільки юнаків і дівчат було зареєстровано на першому етапі виборчої кампанії?

— Всього по області було зареєстровано кандидатами до Рад всіх рівнів 1238 членів ВЛКСМ та загально 2349 людей віком до 30 років.

— Яку кількість представників у оновлених Радах буде мати молодь?

— Після двох турів загальних виборів та повторного голосування депутатами усіх Рад області стали 674 члени ВЛКСМ і загально 1305 молоді віком до 30 років. Але вибори ще не закінчено. 22 квітня відбудуться повторні вибори по окремих округах. Боротьба продовжується

[Див. також 2 стор.]

Бути чи не бути асоціації?

Більшість, якщо не всі висловилися під час проведення «круглого столу» командирів оперативних комсомольських загонів дружинників з відповідальними працівниками міліції, обкому партії, прокуратури за те, що сьогодні варто працювати над організацією і створенням асоціації оперативних комсомольських загонів дружинників. Ця думка не нова, одна вона майже остаточно закріпилася після декількох виступів на зустрічі Юрія Федоровича Кравченка — начальника УВС Кіровоградського облвиконкому. Зрештою, були й інші цікаві виступи, які містили ряд про-

позицій. Юрій Федорович наголошував на необхідності аналізу причин злочинності серед неповнолітніх і молоді, сам пропонував як профілактичний метод докласти максимум зусиль, аби створювати різноманітні клуби, гуртки за інтересами.

На зустрічі прозвучало

ще одна досить розумна думка — члени ОКЗД повинні бути професіоналами, а не лише свідками для працівників міліції, з якими вони виконують чергування. Є надія, що всі непорозуміння, більше — недоліки відпадутимуть із створенням асоціації.

У роботі «круглого сто-

лу взяли участь (відповідали на запитання командирів ОКЗД, радили, висловлювали свої думки) В. П. Янішевський, завідувач державно-правовим відділом Кіровоградського обкому партії; М. Б. Рачкован — начальник відділу профілактики УВС облвиконкому; В. Л. Галаган — старший помічник прокурора області; В. С. Проценко — начальник інспекції у справах неповнолітніх УВС облвиконкому.

Ю. ПЕТРОВ,
завідуючий відділом патріотичного виховання і спорту Кіровоградського обкому комсомолу

СЦЕНКИ З ВИБОРІВ

ГОЛОСУЄМО НА ДЗЕРКАЛІ

Перший тур 4 березня, дільниця в 4-й кіровоградській школі. Виборці голосують і в кабінках, і поза ними. Якесь пара притулила бюлетені на перила: «Господи, за кого ж тут голосувати — одне начальство». Бабуня розклапа папірці на підставці трюмо. Теж не знає, за кого віддати голос і дає свої бюлетені чоловікові у шкірянці. Той швидко щось черкає і називає бабусі прізвище та посаду залишеного за неї кандидата. Підбігає дівчина з виборчої комісії: «Ось візьміть ще і за її чоловіка проголосуйте, бо нам не можна». Добровільний помічник залишає того ж кандидата і в бюлетені відсутнього дідуся.

Сильніми разів, на сильних дільницях проходило ота-
че «таємне» голосування? Сильні виборці не мало по-
няття про нандатів, а це все ж ішли на дільницю?
Ішли з найкращих міркувань — виконати громадянсь-
кий обов'язок, чи тільки зроблено ведмежих послуг
нандатів, а внаслідок голосування за присутніх неспів-
формованих виборців і за відсутніх? Чи не було на
дільницях спритників, котрі тільки й виглядали старих
людей, котрим не під силу оформити бюлетень? А тут
ось такий гарний вчивий хлопець пролонгує поміч.
Хто там знає, чи він робить викреслення за аналізовано
виборців, чи на свій розсуд? А як голосують удома хворі
і немочі? Чи не голосують за них члени комісії?
Ніякі представники громадських організацій, трудових
колективів і довірені особи за цим не встежать. А як-
що і помітять та скажуть, їх можна звинуватити у
втручанні в роботу виборчих комісій, що заборонено
законом. Хоча й сам закон про вибори не регламентує
всіх моментів, що можуть надати виборам присману во-
леявину «за ногось».

А пам'ятаєте голосування біля дзеркала? Отой за-
лишений волею послужливого дядечка у бюлетенях
кандидат у другий тур не пройшов!

ВОДА І МІДНІ ТРУБИ

У проміжку між турами агітація за кандидатів раз у раз виходила за межі офіційних листівок, радіо-ї телепередач, газетних інтерв'ю. Дзвонять у двері: «Вам телеграма!» Відчиняєш, а тобі в руки тридцятий екземпляр машинопису: голосуйте за такого-то. У настінному плакаті убіростим комп'ютерним шрифтом довго і нудно описуються достоїнства і заслуги кандидата, а конструбтивний фломастер зводить усю хвалу нанівець: «А такий-то (суперник) у першому турі набрав більше голосів!» Дзвонять у редакцію: на Ковалівці дуже цікава зустріч кандидатів із виборцями, прийдіть, не пошкодуєте. Приходжу. І не шкодую. Бо цілий півтори години безплатно слухаю концерт духової музики. Десятка півтора хлопців безперервно дмуть «Не расстанусь с комсомолом», «Москва моя», «И вновь прославляется бой!». Публіка у музикантів уважна захоплена — дітвора дисидаського віку.

Хоча хлопці стараняться не заради цих майбутніх виборців, а заради нинішніх, котрих у дев'ятиповерхівках доволу клубу «Зіркочка» проживає немало. Оркестр, плакати з портретами кандидатів на стінах, самі кандидати і їх команда біля під'їзду цікавлять людей дуже мало. «Обіцяють, наче воду пліють», — сердито бурмоче під ніс якась тіточка. Хтось побіг зазивати по квартирах, але успіх майже нульовий. Встановлений біля парадного мікрофон так і простояв без діла.

Сідало сонце, міцнів морозець, оркестранти зібрали труби і пішли, дістати за ними. Пішла і я, перестрибуючи через купи будівельного і побутового сміття та недофіків, що замість свєрків і клумб розвічували крупнопанельний пейзаж. Мені наздогнано линула духова музика. Хлопці перебралися ближче до зупинки транспорту і «гигували» там.

«ПО-П-Р-РО-ШУ ОЧИСТИТИ ПРИМІЩЕННЯ!»

На виборчу дільницю № 55/12 по вулиці Кірова ми з колегою, бажаючи подивитися на II тур виборів, прийшли було з паперами, що представляли нас як уповноважених від організації. Голова дільничної комісії І. Л. Зубовник ці документи відхилив: «Не той номер дільниці. Не там печатка стоїть». Не вказано, як вас по батькові. Звідки я знаю, та ви людина чи ні? Немає трьох підписів. Ось як треба оформляти», — і показав зразки. На одному біля прізвища були тільки ініціали. Але Ілля Львович, очевидно, знав, як по двох літерах дізнатися, що це саме «ті» люди. На іншому був лише один підпис, а не три (ми мали два). Але Ілля Львович вважав, що коли то підпис секретаря райкому партії, то він може бути і один...

Та як би там не було, номер дільниці в наших паперах справді був неточним. Ми попросили закон про вибори. Ілля Львович зам'явся: «Він є у секретаря комісії, а її немає, вона відпросилася». Ми наполягали, і голова комісії приніс брошуру. Вичитали там рядки про права працівників преси щодо присутності на виборах і показали редакційні посвідчення. І. Л. Zubovnik не розгубився: «Так це ж закон старий, 1984 року». Ми знали, що це є і в новому, але вирішили передзвонити в обласну виборчу комісію. Відповіла Л. Д. Єгельська: «Можна бути присутніми без втручання». Ілля Львович знову не розгубився: «Зараз мені ще подзвонять за вас із окружної комісії!» Подзвонили звідкись, і голова дільничної комісії звелів нам іти з цими посвідченнями до Н. М. Моторної у Ленінський райвиконком. Туди навіть бігцем під гору півгодини шляху в один кінець, а до розкриття урн лишалось 20 хвилин! Несподівано запропонував машину М. В. Андрійчук (так він представився), котрий спочатку сприйняв нашу присутність без захвату.

Н. М. Моторна одразу переправила нас до заступника голови окружної комісії О. М. Новикова, який поглянув на нас, на документи і дружельно дозволив поїхати і так було дозволено законом.

[illegible]

Тим часом один із членів комісії зачитав із папірця результати підрахунків. На республіку: за Панченка — 251 голос, за Яринича — 525, проти обох — 69, визнаних недійсними бюлетенів — 16. На області: за Бондаря 226 голосів, за Суворова — 506, проти обох — 97, визнаних недійсними бюлетенів — 30. Всього виборців проголосувало 859 (більше 70 процентів одянесених у списки).

біолятені почали вже пакувати, а секретаря комісії все не було. Я тим часом стала перераховувати у блокноті почуті цифри і виявила, що по Панченку Яриничу виходить 861 біолятень, а не 859, як було оголошено. Запитали про це в члена комісії Ігоря («а прізвище має вам навіщо?»), котрий вів записи. Він почав перераховувати, сказав про це членам комісії, став доводити нам, що 2 голоси нічого не вирішують, Ілля Львович почав сердитися на нас, мовляв, заважаємо, хоча перед тим сам питав, що нам неясно. Наше запитання про цифри ніхто не зобов'язаний був брати до уваги. Проте: «Я вам із принципу не покажу готових протоколів! — Лейтенанте, — це до чергового міліціонера, — виведіть їх!»

Міліціонер не спішив узяти нас під лямі. Ігор зрештою сказав, що він записав олівець нечіткою цифрою 525, а треба 523, комісія погасила невикористані білетени, протоколи нам З. П. Стрельченко показала (цифри було проставлено олівець) і запаковані в посилюючий папір та засудовані білетени повезли в окружну комісію.

та засургує членів бюлетенів позивати на вибори. У Ленінському райвиконкомі, незважаючи на глибоку ніч, було людно. У нутро горю, мов на пошти, лежали пакети з бюлетенями, їх приносили мало не щохвилини заморені члени виборчих комісій. Робота у них, звичайно, напружена і стомлива. Процедура альтернативних виборів ще як слід не обнатована, букви закону, як видно з написаного тут, притримуватися ми ще не звикли; там, де мали б бути лише строгі технічні дії, присутня «художня самодіяльність», який місце не тут.

Втім, остаточно результати виборів зрештою визначатимуться не тільки їх ходом, радісними вигуками «Наші перемогли» чи досадними «Наші — мимо», а тим, чи зможуть і «наші» і «їхні» в новообраних Радах із нами провітрити, пожвавити, окультурити наше засмічене, затуркане, сплутане старими догмами по руках і ногах життя...

Н. ДАНИЛЕНКО,
кор. «Молодого комунара».

м. Кировоград.

**«ВЕСЕЛЕ
КАЧЕННЯ»:
ВІЗЬМИСЬ
ЗА ПЕРО!**

Щорічно у березні, у багатьох країнах світу проходить Всесвітній день дитячої поезії. Він стає святом весни, посмішок, фантазій.

Цей день придумав 10 років тому дитячий письменник із Бельгії Артур Оло. У цьому році Всесвітній день дитячої поезії проходить під знаком веселого каченяти, яке переконує, що в світі завжди є місце радості, сміхові, любові.

Юні друзі! Спробуйте свої сили! Напишіть і надішліть нам веселі або серйозні, ліричні або жартівливі, але добрі і щирі вірші. Кращі з них будуть надруковані. «Веселе качення» чекає листів!

ДУЖЕ рідко трапляється, що нелюбимий жанр знову починає подобатися і в ньому відкриваються нові образи. Чесно кажучи, до психологічних дослідів у мене, як і у багатьох, ставлення було зневажаючим — знову присипання, знову знущання над особистістю піддослідних, знову якісь дешеві і примітивні фокуси.

На концерт Олега Фриша ми потрапили випадково — сподобалася кольорова афіша. Але з перших хвилин дійства відчули, що опинилися в якомусь іншому, незвичайному світі, у світі людського мислення. Висока культура, бездоганна ерудиція, знання законів естради, і, звичайно ж, воістину виняткові здібності спонукали розповіді про ті яскраві хвилини, які молодий артист подарував нам.

Дивол — ця емоція здається шаблонною, але саме так хочеться сказати про номери рідкісного спрямування «жива енциклопедія». Спочатку артист сам на сам із глядачем визначає прізвища та

Ця висока поезія дива...

Імена видатних діячів всіх епох, міста світу, історич- пропонує «інтелектуально-пізнавальну гімнастику».

ні дати, навіть пісні (і виконує їх не гірше від рок-груп або захриплих «зірок» — на багатьох мовах народів світу). Потім, уже з артистом — досвідченим розмовником і маніпулятором Львом Корнєєвим — у жанрі мнемотехніки

Високий рівень культури і знань, уміння нести слово, феноменальна пам'ять і яскре неземне натхнення вирізняють програму Олега Фриша серед всіх інших — схожих одна на одну як дві краплі води. Так, жива енциклопедія

гвіздек програми молодого артиста!

Друге відділення концерту складене з ігор на уявлення, евристику, демонстрацію йоги.

Незвичний підхід і до психофізіології. Олег на видає себе за вченого, не оперує білянауковою термінологією, а цікаво й достовірно демонструє мис-

тецтво м'язового розслаблення, в результаті якого будь-хто із невідготовлених глядачів одержує можливості відпочити на побитому склі. Коли доброволець встає зі столу, у нього немає ні крові, ні порізів.

Треба сказати й про те, що артист не ображає і не принижує глядачів, які це роблять гіпнозизери (гіпноз у порівнянні з цим концертом — просто дитячий трюк), не прагне видати себе за надлюдину, не розважає публіку фокусами. Не зайвим буде згадати і про вміння знайти контакт з аудиторією, створити єдиний дует з Львом Корнєєвим.

І як жаль, що так швидко пролітають хвилини виступу, що закінчується концерт і ми розлучаємось із дивовижним світом людських чудес, подарованих нам Олегом Фришманом...

Н. ЗОРКАЯ,
психолог.

Увага! Концерти О. Фриша відбудуться 24—25 березня о 17 і 19 год. в обласній філармонії.

«В САДУ, ГУЛЯЛА, КВІТКИ ЗБИРАЛА...»

Спочатку атмосфера в одному із залів Кіровоградського кооперативного технікуму імені Сая була як на тих українських вечорниках, що стали звичиними. Ви помітили, що по дисдахах та навчальних закладах прокотилася хвиля костюмованих постановок у фольклорному стилі? Виходячи і з власних вражень, і з інформації наших читачів (що вміщувалися на сторінках «МК»), ми помітили деяку одноманітність цих інсценованих посиденок. Вінки, стрічки, рушники, пісні, колядки, танці — такий собі довільний збір різноманітних колоритних елементів. Хоча, звичайно, в більшості випадків це було гарно.

У майбутніх кооператорів усе пішло спочатку второваним шляхом — вийшли дівчата у вишиванках, посідали, заспівали, зажурилися. «Ходити буду, любити буду, скажу по правді, свататі не буду»... Вийшло двоє

парубків... потім ще дівчина і ще одна — у хлопчачому вбранні й загупнявила: «Уляно, а що ми будемо робити, як позникосся? Ну що, хороша моя пісня? Та це ж Стецько зі «Сватання на Гончарівці»! Не встигли відсміятися з цього жениха із густим макіяжем на лиці, як з'явилося ще два класичні персонажі — переодягнена вусатим франтом дівчина по імені Свирид Петрович Голохвастов і щось таке розмільоване, писляве і вихилиясне на ймення Проня Прокопівна. Упізнали? Це — «За двома зайцями». Лексикончик — як у наших російсько-українських школах: «Это трапается», «па-лихмахерская». А тєнго... як у телевізійному фільмі «12 стільців» — отакий симбіоз старовинного українського і неспівного одеського містечка!

Народні пісні «Із сиром пироги», «Ой там, на току» ілюструвалися пантомімою. «Ти ж мене підманула»

виконувалася кумедним дуєтом під баян, а лірична пісня про те, як мати допитється дочку, де вона ко- дила цілу ніч і чому коса розплетена — а капела, соло. Аж плакати хотілося. А потім — знову сміятися, коли вишшов козак у шароварах і... кросовках.

Таку приємність учні технікуму зробили учасникам методоб'єднання вчителів середніх навчальних закладів області. Т. Горенкова, Т. Харабара, І. Фірсов, Т. Колтунова, А. Гончар, В. Остапенко проявили себе непоганими артистами. З цими вечорницями не соромно погастролювати, якщо тільки дошліфувати гру. А зі сценарієм та режисурою (постановник — викладач української літератури О. М. Мироненко) по-можемо так усе на рівні.

Н. ГРИГОР'ЕВА.

Про порядок обрання делегатів XXVI з'їзду ЛКСМ України, членів виборних органів республіканської комсомольської організації

Бюро обкому ЛКСМ України постановляє:

1. Порядок висунення і обрання делегатів XXVI з'їзду ЛКСМ України затвердити (додаток № 1).
2. Міськкомам, райкомам комсомолу протягом визначеного строку затвердити на пленумах, розширених засіданнях бюро механізм обговорення і обрання делегатів XXVI з'їзду ЛКСМ України.
3. Склад запрошених на XXVI з'їзд ЛКСМ України визначити на розширеному пленумі обласного комітету комсомолу.
4. Обрати членів ЦК ЛКСМ України і рекомендувати в склад центрального контрольного органу республіканської комсомольської організації на розширеному пленумі обласного комітету комсомолу до 20 травня 1990 року.
5. Порядок обрання і рекомендації до складу виборних органів ЛКСМ України — затвердити (додаток № 2).
6. Для організації роботи з обрання делегатів з'їзду, членів виборних органів, їх реєстрації, перевірки повноважень розширених пленумів міських, районних комсомольських організацій, вирішення спірних питань затвердити склад обласної виборної комісії (додаток № 3).
7. Контроль за виконання даної постанови покласти на організаційний відділ обкому комсомолу (тов. Пономаренко В.).

ДОДАТОК № 1 ПРО ПОРЯДОК ВИСУНЕННЯ І ОБРАННЯ ДЕЛЕГАТІВ XXVI З'ЇЗДУ ЛКСМ УКРАЇНИ ВИСУНЕННЯ КАНДИДАТІВ У ДЕЛЕГАТИ

1. Висунення кандидатів у делегати з'їзду проходить на зборах (конференціях) первинних комсомольських організацій.
2. В первинних комсомольських організаціях чисельністю більше 3,5 тисячі членів ВЛКСМ висунення кандидатів у делегати може проходити на зборах комсомольських організацій з правами первинних.
3. На зборах (конференції) може обговорюватися необмежена кількість кандидатів. Однак, збори (конференції) мають право висунення від своєї первинної комсомольської організації тільки одного кандидата в делегати з'їзду.
4. Висунутим вважається кандидат у делегати, за якого проголосувало більше половини учасників зборів (конференції). Форма голосування встановлюється учасниками зборів (конференцій).

II. РЕЄСТРАЦІЯ КАНДИДАТІВ У ДЕЛЕГАТИ

1. Реєстрація висунутих кандидатів проходить на основі виписки з рішення зборів чи конференцій, яку комітети комсомолу подають у виборну комісію. Основною для реєстрації є також особиста заява кандидата в делегати.
2. Для проведення реєстрації в делегати рішенням пленуму, розширеного бюро районного, міського комітету комсомолу у встановлений строк створюється виборна комісія. Аналогічна комісія створюється при обласному комітеті комсомолу.
3. До складу комісії входять представники виборних органів ОК, МК, РК ЛКСМУ, найбільш активні і компетентні представники первинних організацій.
4. Після проведення зборів (конференцій) з висунення кандидата в делегати з'їзду, комісія протягом

тижня підтверджує своїм рішенням повноваження зборів (конференцій) і проводить реєстрацію висунутих кандидатів у делегати.

2. 4. Міська, районна виборна комісія, комітет комсомолу первинної комсомольської організації не пізніше, ніж у тиждень строк після отримання виписки з рішенням комсомольських зборів про висунення кандидатури повідомляє кандидату в делегати з'їзду про своє рішення.

Підтвердженням реєстрації є протокол (при необхідності виписка з протоколу) засідання виборної комісії.

III. ВИБОРИ ДЕЛЕГАТІВ З'ЇЗДУ

3. 1. Вибори делегатів з'їзду проводяться до 1 травня нинішнього року на розширених пленумах, конференціях міських (без районного поділу), районних комсомольських організацій, конференціях первинних комсомольських організацій чисельністю більше 3,5 тисячі членів ВЛКСМ, до 10 травня на розширеному пленумі обкому комсомолу.
3. 2. Склад розширеного пленуму ОК, МК, РК ЛКСМУ, визначається на пленумі, розширеному бюро ОК, МК, РК ЛКСМУ, яке обговорює питання з механізмом висунення і обрання делегатів з'їзду протягом встановленого строку.
3. 3. Кількість делегатів, обраних від міських (без районного поділу), районних комсомольських організацій визначається залежно від чисельності організації на 1 січня 1990 року (додаток № 2).

Обрані делегати від первинних організацій входять в загальну кількість делегатів на з'їзд від міської, районної організації, при цьому на конференціях, розширених пленумах МК, РК ЛКСМУ такі організації своїх кандидатів у делегати з'їзду не висунуть.

3. 4. Форму і порядок проведення голосування визначає розширений пленум, конференція міської (без районного поділу), районної, первинної комсомольської організації.
3. 5. Обраними вважаються ті кандидати в делегати з'їзду, які набрали абсолютну більшість голосів, але не менше половини учасників конференції, розширеного пленуму ОК, МК, РК ЛКСМУ. Їх число на час голосування повинно складати не менше половини членів виборних органів і раніше визначених його учасників.

У випадку, якщо кандидати в делегати з'їзду не набрали необхідної для обрання кількості голосів і квота делегатів залишається незаповненою — вибори проводяться за положенням, розробленим центральною виборною комісією.

3. 6. МК, РК ЛКСМУ, комітети комсомолу первинних організацій у десятиденний строк, але не пізніше 25 квітня нинішнього року, подають рішення конференції, розширених пленумів у обласну виборну комісію.

3. 7. У випадку вибуття делегата з'їзду з тієї чи іншої причини до проведення з'їзду право обрання надається пленуму відповідного МК, РК ЛКСМУ.

ДОДАТОК № 2

ПОРЯДОК ОБРАННЯ І РЕКОМЕНДАЦІЙ ДО СКЛАДУ ЦЕНТРАЛЬНИХ ВИБОРНИХ ОРГАНІВ ЛКСМ УКРАЇНИ

I. ВИСУНЕННЯ КАНДИДАТІВ ДО СКЛАДУ ВИБОРНИХ ОРГАНІВ ЛКСМ УКРАЇНИ

1. Висунення кандидатів у члени центральних виборних органів ЛКСМУ здійснюється за пропозиціями первинних комсомольських організацій, на конференціях, розширених пленумах міськкомів, райкомів ЛКСМУ з обранням делегатів з'їзду.
2. Для організації роботи з висунення, обговорення й обрання членів виборних органів ЛКСМ Ук-

раїни, обрання делегатів з'їзду рішенням розширеного засідання бюро обкому комсомолу протягом вказаного строку створюється обласна виборна комісія.

II. РЕЄСТРАЦІЯ КАНДИДАТІВ У ЧЛЕНИ ВИБОРНИХ ОРГАНІВ ЛКСМ УКРАЇНИ

2. 1. Реєстрація кандидатів у члени виборних органів ЛКСМ України проходить в такому ж порядку як і реєстрація кандидатів у делегати з'їзду.

III. ОБРАННЯ І РЕКОМЕНДАЦІЯ ДО СКЛАДУ ВИБОРНИХ ОРГАНІВ ЛКСМ УКРАЇНИ

3. 1. Члени ЦК ЛКСМ України обираються, члени центрального контрольного органу рекомендуються для обрання на з'їзді відповідно з нормою представництва (члени ЦК ЛКСМУ — 1 від 35 тисяч членів ВЛКСМ, члени ЦКО — 1 від 100 тисяч членів ВЛКСМ) таємним голосуванням з числа кандидатур, зареєстрованих обласною виборною комісією на розширеному пленумі обкому комсомолу.

3. 2. Порядок скликання і проведення розширеного пленуму обкому комсомолу, обговорення кандидатур, формування списків для таємного голосування визначається попередньо розширеним засіданням бюро обкому комсомолу.

3. 3. Основними пріоритетами при обранні і рекомендації до складу виборних органів ЛКСМ України, крім ділових і політичних якостей кандидатів, що розглядаються, повинно бути їх бачення розробки і реалізації Програми ЛКСМ України, конкретні зобов'язання перед виборцями, можливість роботи в складі комісії та інших формувань ЦК, в тому числі і на умовах тимчасового звільнення з попередньої роботи.

3. 4. Обраними і рекомендованими до складу виборних органів ЛКСМ України вважаються ті, за кого проголосувала абсолютна більшість, але не менше половини учасників розширеного пленуму обкому комсомолу і членів виборного органу.
3. 5. У випадку вибуття члена виборного органу ЛКСМ України до проведення з'їзду, право дообрання надається пленуму обкому комсомолу. Порядок дообрання визначає центральна виборна комісія.

3. 6. Рішення розширеного пленуму обкому комсомолу з обрання і рекомендації до складу виборних органів ЛКСМ України в десятиденний строк, але не пізніше 25 травня цього року передаються в центральну виборну комісію.

ДОДАТОК № 3

СКЛАД ОБЛАСНОЇ ВИБОРНОЇ КОМІСІЇ

1. Живанов Микола — секретар Кіровоградського міськкому комсомолу, голова комісії.
2. Пономаренко Віктор — завідувач організаційним відділом обкому комсомолу, відповідальний секретар комісії.
3. Стеценко Лариса — завідувача відділом комсомольських організацій Добровеличківського райкому комсомолу.
4. Савченко Анжела — учениця Знам'янського СПТУ № 12.
5. Габелко Андрій — секретар комітету комсомолу тресту «Кіровоградбуд».
6. Кондратенко Юрій — помічник начальника політвідділу управління внутрішніх справ облвиконкому з комсомольської роботи.
7. Четвертак Ігор — секретар комітету комсомолу заводу «Гідросила».

РЕЗОЛЮЦІЯ ОБЛАСНОГО ЗБОРУ УЧНІВ-КОМСОМОЛЬЦІВ ШКІЛ І СПТУ

СУСПІЛЬСТВО І УЧНІВСЬКА МОЛОДЬ

Події, які відбуваються в країні, поки що не змінили ставлення суспільства до школи, до освіти. Відсутність у країні реальної залежності якості життя людини від її освіти і професійності гальмують перебудову як у школі, так і суспільстві в цілому.

Не відбулося суттєвих змін у становленні юних громадян. Соціальний захист учнів неефективний, у багатьох випадках вони знаходяться поза нормами і правилами закону, в погоні за волюнтаризмом управлінських органів.

УЧНІВСЬКА МОЛОДЬ І ШКОЛА

Школа залишається бюрократичним закладом, в якому володарює авторитарність, одноманітність і однодумство. Школа й сьогодні продовжує виховувати молоду людину без необхідної моралі, демократичної й політичної культури. Школа виявилася зовсім не готовою до змін, до цих пір залишається політично відсталою, матеріально бідною. Наслід-

ком такого становища є масове духовне відчуження учнів від школи, соціальна апатія значної частини вчителів. Вчитель і сьогодні залишається в умовах обмеженої самостійності і свободи творчості. Таке становище блокує оновлення школи.

УЧНІВСЬКА МОЛОДЬ І ЕКОНОМІКА

Задовольнити потреби учнівської молоді з допомогою традиційних форм організації праці — трудових об'єднань школярів, учнівських виробничих бригад, таборів праці і відпочинку — сьогодні важко, а деколи і зовсім неможливо. Не дивлячись на дозвіл про допуск підлітків до праці з 14 років, проблема працевлаштування учнівської молоді вільний час і в період канікул залишається. Підприємства переходять на повний господарюючий, і праця підлітків стала для них економічно невигідною. Таким чином, своє бажання і право працювати, у вільний від навчання час, в рамках державної системи підлітків практично не реалізує!

УЧНІВСЬКА МОЛОДЬ І КОМСОМОЛ

У ставленні до шкіл, учнівської молоді виявився живучим залишковий принцип і з боку комсомолу. Увага комсомолу спрямована на молодь, яка працює. Це один із найголовніших прорахунків у діяльності ВЛКСМ. Звідси — і неввіра в силу особистості в шкільні роки, неприйняття розумних, конструктивних пропозицій і суспільно значимих ініціатив учнівських організацій і органів їх самоуправління. Втрата комсомолом політичного впливу на учнів супроводжується різким зниженням чисельності школярів у його рядах, падінням авторитету Спілки серед всієї вікової групи молоді, кризою довіри до комсомолу і іншим суспільним і державним інститутом. А без участі юні в процесі перебудови суспільства не може розраховувати на її успіх.

ПРО РОБОТУ КОМСОМОЛУ СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

На сучасному етапі стоїть першочергове завдання — подолання відчуження учнівської молоді від суспільства. Комсомол повинен визначити меха-

нізм участі школярів в народовладді!

Збір вважає необхідним розробку й прийняття законодавчих актів на захист прав і свобод дітей та підлітків, створення ефективного механізму їх правової і соціальної захищеності.

Збір підтримує школу, яка оновлюється, пройнята духом демократизму і гуманізму, здатну розвинути в своїх громадян потребу у знаннях і суспільно корисною працею утвердити загальнолюдські цінності. Виступає проти одноманітності навчальних програм. Схвалює діяльність експериментальних майданчиків у Бережиській середній школі, Кіровоградського району. Дитячий середній школі Знам'янського району, вважає необхідним підтримувати подібну роботу.

Збір вважає необхідним добиватися режими найсприятливішої трудової діяльності старшокласників у вільний від навчання час на шкільних заводах, агрооб'єднаннях, учнівських кооперативах та інших підприємствах і організаціях. Реальні шляхи вирішення проблеми працевлаштування учнівської молоді в області:

— міськ(рай)виконкомом Рад народних депутатів встановити підприємствам, установам, організаціям квоту місць для випускників середніх шкіл і СПТУ;

— при бюро по праце-

влаштуванню населення створити «Біржі праці» для учнівської молоді;

— Головлесу облвиконкому передбачити виділення цільових фондів на матеріали, обладнання для навчально-виробничих підприємств шкіл та СПТУ на основі замовлень органів народної освіти і комсомолу;

— звільнити навчально-виробничі підприємства, інші госпрозрахункові підприємства органів народної освіти і комсомолу, що використовують працю учнів, від сплати прибуткового податку, плати за трудові ресурси, виробничі фонди.

Важливо розвивати співробітництво молодих робітників, студентів, спеціалістів з учнями шкіл і СПТУ, спонсорство комсомольсько-молодіжних, підприємств, соціально значимих проєктів шкільної молоді.

Збір пов'язує оновлення комсомолу із новим ставленням до учнів-комсомольців і визначає роботу з ними як важливу справу Спілки. Оновлення спирається на фактичне визначення їх позитивної ролі не лише у майбутньому, а й сьогодні. Танож передбачає створення сприятливих умов для реалізації прав і потенційних можливостей кожного учня, для його вільного і всебічного роз-

витку, для активної участі в здійсненні перебудови всіх галузей суспільного життя.

Збір надає особливого значення створенню в середовищі учнівської молоді атмосфери взаєморозуміння і доброзичливості, яка б дозволяла уникнути конфліктів з національними, соціальними, політичними і іншими питаннями.

Збір підтримує створення Спілки учнівської молоді в складі ВЛКСМ, а також вважає можливим проведення експерименту в районах нашої області по створенню районних, комсомольських організацій учнів.

Ефективність роботи з учнівською молоддю визначається життєздатністю учнівської комсомольської організації, її авторитетом у колективі навчального закладу.

Головна умова виходу комсомольських організацій учнів з кризи — пріоритет особистості, її вільного і всебічного розвитку, морального становлення. Збір рішуче засуджує факти зниження дисципліни, що почастишали, байдужість до знань, якості навчання, настрої, які ще є серед учнів. Ряд пропозицій направлено на адресу республіканської конференції учнівської молоді.

РОЗМОВАМИ СИТИЙ НЕ БУДЕШ

НАЗУСТРІЧ
XXI З'ІЗДУ ВЛКСМ

Десять місяців тому я був у Москві на зустрічі звільнених секретарів комсомольських організацій — делегатів XXI з'їзду ВЛКСМ. Звідти повернувся не зовсім з втішною думкою. Причин цьому — не побачив я той, яку б хотів бачити, уваги першорядної.

З райкома, міськкома, обкома там все зрозуміло. Вони мають безліч інструкцій, рекомендацій, на які спираються в своїй роботі. Але як же тоді бути з першорядними? В тих реко-

ментаціях надто багато фраз типу «Повернемося до першорядної». В який бік повертатися, як це робити — не те, що ніхто не знає, а важко навіть здогадатися.

Якби знали, як це робити, не говорили б, мабуть, про кризу в комсомолі, яка пустила надто глибоко своє коріння.

Ми ж продовжуємо говорити. Заціпка про що завжди знайдеться. До якоїсь ідеї позавишемо красивих фраз, а до них ще кращі поприліплюємо. Рядові комсомольці

слухають — вух не відірвуть від промовця. Скінчить той свою розповідь, вийдуть спілчани і наче не їм це говорилося, навіть не згадують, про що йшла мова. Немає про що згадувати, а, можливо, й не треба.

Так от, про першорядну, про стандартні набридлі оті «більше уваги, більше праці». Зулилися на одному — на правах. Їх у нас майже немає. Судить самі.

На шахті «Верболозівська», де я очолюю комітет комсомолу, спілчан приблизно вісімдесят, а молодих і серцем, і душею, і віком людей — чверть тисячі. Закінчується їхня молодість тим, що пройде вона в кращому разі в гуртожитку, а поневіряння по квартирах. Десять, п'ятнадцять років доводиться нам чекати на житло. Отакі то маємо права.

Треба всім, у тому числі й молоді (якщо не найбільше їм) речі типу хомодильників, пральних машин. Автомобіль теж хочуть мати наші комсомольці. Що до останнього бажання, так тут лише й чуємо: «ба, який, що сорока нема, а машину вже хочеш». Що ж, дозволяє запитати, автомобіль тільки потрібен, щоб вивіз везити? Чому, не маємо реального права за зароблені власноруч такою важкою працею гроші придбати те, що придбаємо лише через десятиріччя поневіряння по найрізноманітніших чергах? Багато, дуже багато

прикрощіє зазнає молодь сьогодні. Та молодь, яку дехто й не думає розуміти, яка вважає нас ледве не своїм додатком до чогось. У той же час нам, молодим, доводилося йти такими «легкими» дорогами як Афганістан, Чорнобиль, Вірменія... Доводиться першими підставляти себе під всякі удари. Нам нема часу навіть інколи за себе подумати, так вже звикли — в сорок років буде — і то добре. А слів, які ми хороши, сміливі, мужні, котрими нас нагороджують не один і не два роки, не треба.

Скажу прямо — я за пильги молодим. Я за те, щоб якимось соціально нас наблизити до старшого покоління, за те, щоб ті рідкісні блага, які інколи трапляються з колективами, не минали й молодих.

Вважаю, нам, працівникам шахти «Верболозівська», з цього пощастило. Голова профспілкового комітету Віталій Михайлович Квітка всі свої справи вирішує з врахуванням думок молодих.

Можливо, скажете, хазяю голову профкому. Мабуть, так. І знаєте чому? Та тому, що він нас розуміє; завжди чи то придбати відеоманітофони для колективу гірників, чи подумати з комсомольцями про допомогу підшефному класу, школі — завжди допоможе. Чому? Тут все стане зрозумілим, коли скажу — В. М. Квітка свого

Делегат XXI з'їзду ВЛКСМ, голова міської ради воїнів-інтернаціоналістів та воїнів запасу С. ПОЛЯКОВ.

Делегат XXI з'їзду ВЛКСМ, перший секретар Кіровоградського міськкому ЛКСМУ С. АЛИМОВ.

часу, як він каже, у невеличкі молоді роки, був комсомольським ватажком. Певно, пам'ятає, як ото бути прохачем. Молодим прохачем. І робить все для того, щоб хоч тепер нам було легше.

Та це, так би мовити, один приклад. В цілому ситуація відома. Прохачами були, прохачами залишаємося ми, комсомольці першорядної.

Ось тут можете дорікнути мені: розпинаєшся у своєму безсиллі. Нічого подібного! Навпаки: мені ще легко працюється, бо знаходжу розуміння і підтримку парткому, керівників шахти. От як же бути з тими, у кого все навпаки?

Незабаром я буду брати участь у роботі XXI з'їзду ВЛКСМ. Події останніх місяців дають підставу сподіватися, що

з'їзд буде не те що цікавим, а, мабуть, за своєю суттю, революційним. Принаймні, мені він так бачиться. Чекаю я від нього не якихось рекомендацій, вказівок, а корінних рішень, які б, повторюся, докорінно перемінили наше життя. Саме так, життя. Бо набридло вже ходити з простягнутою рукою, тим паче, що випрошуємо те, що по праву належить нам.

Якби виступав, говорив би про це. Звичайно, не полинув би й найголовнішого — Закону про молодість, де б чітко було сказано, законодавчо підкріплено наші права.

Л. ДОЛУСОВ,
секретар комітету комсомолу шахти «Верболозівська», делегат XXI з'їзду ВЛКСМ, Олександрійський район.

«ЗАГОВОРИЛИ» І АРХІВИ КДБ

Особисто мене можна було б розстріляти. Звинувачення коротке і страшне — шпигун! А все через ті кляті листи до родичів із країни «загниваючого ладу».

Бачу іронічні посмішки на ваших обличчях. Мовляв, старий, навіщо цей чорний гумор? Згода. Та правда-набагато страшніша і її не треба вигадувати. Трапилося це у 30-ті роки у нас на Кіровоградщині. Сорокап'ятирічну жительку міста Олександрії І. А. Гавришевську трійка НКВС звинуватила в шпигунстві. Докази були «залізні» — листи до братів у Францію. За вироком НКВС ні в чому не повинну жінку розстріляли. І лише недавно справедливості відновлено. І. А. Гавришевську реабілітовано. Посмертно.

Благо що надворі не криваві для мого народу тридцять, а то... Що там «а то», коли й зараз вистачає аполетів сталінської доби, які за браком інтелекту і політичної культури в своїх опонентах бачать лише «ворогів народу». Воно й не дивно, бо звідки взятися отому інтелекту у духовних спадкоємців тих, хто цвіт нації знищував як клас, у товарняках вивозив до Сибіру.

Сьогодні свята правда про недавнє криваве минуле народу-великомученика повинна стати охороною грамотою, гарантією, що це більше не повториться. Народу не треба ще одна «пропала грамота». На це зараз спрямована робота і спеціальної комісії управління Комітету держбезпеки УРСР по Кіровоградській області. Створена вона після відомої постанови ЦК КПРС від 11 липня 1988 року із числа досвідчених працівників оперативних і слідчих підрозділів на чолі з начальником управління І. Ф. Коломицевим. Головна мета — реабілітація жертв невинуватих репресій періоду 30—40-х і початку 50-х років. У роботі по перегляду несудових рішень приймають участь співробітники всіх оперативних підрозділів, які пройшли спеціальну і правову підготовку. У вересні минулого року спільно з судом і прокуратурою завершено перегляд несудових рішень, винесених злочинними трійками НКВС та Особливими нарадами. Реабілітовано 4670 чоловік. Паралельно переглядаються справи репресованих судами. За відсутністю складу злочину визнано невинними 406 осіб. Однак роботи ще вистачає. В архівному фонді управління КДБ налічується близько двох тисяч судових справ.

Хто ж ті люди, «контрреволюціонери», «політбандити», «куркулі»? (Такі звинувачення стандартні). Багато було зовсім невинних, як Гавришевська, або як колгоспники Тимофій Вуйчак та Порфирій Михайличенко із с. Підвисокого (нині Новоархангельського району). За вироком трійки 3 червня 1938 року вони були розстріляні за те, що вважалися Бухаріна, Рикова та інших соратників Леніна не троцькістсько-зіноз'євською бандою, як вони заявили на слідстві, а великими людьми, які будували і захищали Радянську владу. А наоумили їх, малограмотних, на це секретарі Підвисоцького РК КПУ Мартиншкін та Кисельов, голова райвиконкому Лелека і директор МТС Журбенко, за що усіх чотирьох оголосили політбандою і розстріляли.

Особливо чисельна кількість жертв була серед людей, в біографії яких можна було за щоось «зацепитися». Йдеться про політичну репутацію, «підмочену» у 1918—1922 роках участю у військових формуваннях Петлюри, Махна, Денікіна, Григор'єва або так званих загонів самооборони. Радянська влада амністувала багатьох (яким можна було простити гріхи молодості). Та не простив майже через 20 років товариш Сталін і його поплічники — інквізитори. Багатьом репресованим у 1936—1938 роках фактично була поставлена в вину їхня молодість.

Жахливими методами вирішувалися у 30-і роки національні питання на території нашої області. Як з гіркою іронією відзначив заступник начальника УКДБ по Кіровоградській області Е. П. Левицький, національних проблем у нас немає, тому, що вони були остаточно вирішені ще в 1935 році. В Устинівському і Кіровоградському районах існували німецькі поселення Шпрингфельд та Старий Данціг. А в Голованівському районі жили поляки. У 1935 році всіх німців насильно репресували і вивезли. Села, до речі, досить багаті, були стерті з лиця землі. Така ж доля спіткала і польське поселення. Звинуваченням послужило те, що німці і поляки тримали зв'язок з своїми консулами у Харкові.

Був у нашій області свій Семен Давидов — більшовик 25-тисячник латиш Ян Міллер. Передового робітника «Червоної зірки» партія послала на село. Він працював головою колгоспу «Прогрес» у с. Карлівці Кіровоградського району. За справедливую критику недоліків

у господарстві Яна Міллера, О. В. Ігнат'єва та ще шістьох колгоспників розстріляли, звинувативши в дезорганізації колгоспного руху.

Серед невинуватих репресованих були і слуги божі. Кіровоградські священики Михайло Романовський та Михайло Івашенко одержали по десять років таборів лиш за те, що на службі поминали репресованих раніше служителів культури...

Однак, реабілітація репресованих ведеться не якимось загальним списком. Багатьом у ній справедливо відмовлено.

Про ці страшні приклади, скалічені людські долі я дізнався в обласному управлінні КДБ. Недавно вперше у практиці роботи управління на засіданні ради при начальнику КДБ були офіційно запрошені члени обласної комісії по реабілітації, працівники суду, прокуратури, народні депутати і журналісти. Керівники КДБ запевнили присутніх, що зараз серед їхніх колег в області немає причетних до злочинів сталінізму. В органах працює нове покоління, виховане зовсім в інших умовах, — сказав секретар парткому управління КДБ О. В. Коваленко. — Для чекістів нової формации ознаємає велику моральну і виховну дію. І це разом із заходами законодавчого порядку є гарантією, що подібне не повториться.

Ми віримо. Але непокоїть те, що й досі на Кіровоградщині не знайдено місця поховання жертв репресій КДБ вважають, що на території області наваряд чи є табуз адміністратором. А в роки репресій Кіровоград не був адміністратором. А знищували, як правило, поблизу кувати лише списки реабілітованих. А катів? Сьогодні Великої Вітчизняної війни немає строку давності. Не повинно бути його і для діянь сталінських інквізиторів. Ми повинні знати, чи не «сидять» справжні вороги на свій вік, почитуючи газети. Скажімо, як у Москві всім остаточно: подібне не повториться!

В. ТАРАСЕНКО.

ВІДБУЛАСЯ зустріч працівників міського і обкому комсомолу з представниками Руху та партійно-політичного клубу. Подаємо виклад розмови. Думамось, вона зацікавить наших читачів. На зустрічі були присутні і відповіли на запитання відповідальний секретар обласної організації Спілки письменників України, доцент педінституту В. Панченко (представляв партійно-політичний клуб), заступник голови міської організації Руху, кореспондент-організатор Бюро пропаганди художньої літератури при Спілці письменників України В. Бондар, члени Руху В. Харахонда, ведучий математик виробничого об'єднання «Друкмеш», П. Селецький, завідувачий сектором редакції газети «Молодий комуніст», М. Хомандюк, директор музею-заповідника «Хутір Надія».

С. Снопков, перший секретар обкому комсомолу: Мабуть, багато кого тут цікавить історія створення партійно-політичного клубу.

В. Панченко: Ще на зустрічі представників неформальних організацій у міському партії ми висловили

гальний потік політичних подій. Мене дивує сонна атмосфера, що панує в партійних організаціях, а наближаються ж вибори делегатів на XXVIII з'їзд партії. Дев'ять із тих перших тринадцяти чоловік, що підписалися під зверненням, кандидати в депутати. Ходять чутки, що ми намагаємось набрати голоси таким чином. Але це не так. Ми багато зустрічалися в колективах. І висловили думку, яку не раз чули. Це — те, що нам говорили люди. І ми оформили ті погляди, приєднуючись до них, у конкретне звернення.

Думка не змінилась. Я був присутнім на партійних зборах по обговоренню звернення і листа обкому в педінституті і на заводі «Гідросила». Це були важкі не ті збори, що були раніше. Звернення наше дало якийсь поштовх, імпульс. Ми не збираємось міняти когось на «наших» людей. Ми хочемо, щоб нормальним шляхом (передбаченим Статутом), в апарат прийшло більше людей з виробництва. І ми чітко усвідомлюємо, що пленум обкому не внесе кадрових змін. Але й певні, що звітно-виборча кампанія, обласна пер-

цього. Щоб проводити операції у нас нема ні грошей, ні сил. Цю справу треба робити цілеспрямовано. Через Ради ми могли б (якщо хто буде обраний) впливати на державну політику.

О. Ш.: Зараз люди вимагають продуктів, товари в магазинах, житло. В партії з цього питання є програма. Чи є така економічно розрахована програма у Руху?

В. Б.: Ми виступаємо за обласний госпрозрахунок. Панчішна фабрика. Скільки її продукції залишається в області? Якщо народ Фінляндії чи Швеції, лівнічних країн може прогодувати (і які) себе, то Кіровоградщина тим більше. Багато що тут буде залежати від наших майбутніх депутатів.

В. Грабова, секретар обкому комсомолу: «Ради без комуністів». З такими заявами виступає Дмитро Корчинський, один з керівників ЧНУМу (Спілка незалежної української молоді).

В. Б.: Ми не повинні заперечувати одну партію і виставляти другу. Судити про людину треба за її вчинками, а не за належністю до партії.

цю ідею. Секретарі поставилися до неї схвально. Далі було наше звернення до комуністів області (про відставку бюро обкому партії — авт.) і заклик до створення клубу. Виявилось, що бюро міському партії ще за кілька днів до звернення прийняло рішення про створення аналогічного клубу. 10-го лютого в будинку політосвіти зібралися люди (близько 600 чоловік). Постає питання — чи створювати два клуби чи об'єднатися в один. Аудиторія підтримала думку, що буде один, спільний клуб. Ось цей клуб і став одним із ініціаторів мітингу 18 лютого. Мета — сприяння корінній перебудові в обласній партійній організації, в КПРС. У інформаційному листі обкому, який надійшов в партійні організації у відповідь на наше звернення, багато перекручень. Цей лист написаний в стилі 1937—1972-го років. Наприклад, в листі пишуть про блокування партійної організації. Першими під тим зверненням підписалися тринадцять чоловік. Як вони могли блокувати тисячі комуністів? Говориться й те, що клуб, нібито, збирається займатися підбором і розстановкою кадрів. Це неточно. Мова йшла про ініціативу відзиву керівників, що не виправдали довіри. Клуб може входити з ініціативою в інстанції, щоб діяльність тієї чи іншої людини розглянули відповідно Статуту партії. Клуб не бере на себе ніяких директивних функцій. Принцип «давати і не пушати», на жаль, залишається в активі роботи бюро обкому партії.

Клуб ще має організаційно дооформитися. Він може стати одним із цікавих живих осередків партійно-політичного життя.

А. Стоян, завідувач відділом ідеології та культури обкому комсомолу: Яке місце займатиме клуб в партійно-політичному житті області?

В. П.: Ми обговорюватимемо платформу до XXVIII з'їзду партії. Як їй конкретно здійснюватись на місцях? Реформа партії. Вибори на з'їзд. Це і контроль виборів, і допомога, і гласність. Не тільки первинні осередки мають про це думати.

С. Снопков: Клуб — це фракція в КПРС?

В. П.: Ні. Ми діємо згідно Статуту, і про фракцію не може бути мови.

С. С.: А якщо глянути ширше? Навіть у керівництві партії намітилися різні позиції.

В. П.: Відбулась поляризація в партії. Цей процес буде продовжуватись. Я себе відношу до лівого центру, бо є люди з набагато лівішими поглядами.

В. Тюпа, другий секретар обкому комсомолу: Хто писав проект положення про клуб?

В. П.: Положення вироблялось колегіально. Брала участь В. М. Репало, кандидат економічних наук (педінститут), я, В. Харахонда, Л. В. Куценко, кандидат філологічних наук (педінститут), В. І. Шишкін (заступник голови облсуду). В тимчасову раду клубу ввійшли також двоє від комсомолу — С. Поляков та І. Єрмаков.

М. Цуканов, директор центру НТМ «Ефект»: Чи не змінилась у вас думка про відставку бюро обкому? Яка перспектива в цьому плані? Чи це не мода?

В. П.: Це не мода. Але, безперечно, є якийсь за-

тійна конференція будуть не ті, що були раніше.

С. Снопков: І все ж, я думаю, вагомих підстав для заяви про відставку бюро обкому не було.

В. Бондар (Рух): Я не можу згодитись із Сергієм. Мармазов переселився з відомого будинку (на сьогодні вже й М. Г. Самілик там не живе — АВТ.). Треба було людей розворушити, щоб вони побачили що є що.

С. С.: Мільйони людей були розбуджені доповіддю М. С. Горбачова на Пленумі ЦК КПРС. Ви мене не переконате. Хочу запитати: якою ви бачите Україну і нашу область в майбутньому?

М. Хомандюк: У телевізійній програмі «Гарт» економіст Савченко сформулював чітко: «Економічний суверенітет України в складі нової федерації». Він на цифрах і фактах доводить, що коли ми підемо цим шляхом сьогодні, то будемо мати німецько-чехословачський варіант, якщо через рік — польський, через два — румунський...

В. Б.: Ми боїмося слова «державність». Але навіть сьогодні гімн України проголошує: «Живи, Україно, радянська державо». Рух хоче суверенітету економічного, політичного, культурного. Стосунки між республіками мають будуватись на основі нового союзного договору. Але Рух є рух. Якщо обстановка буде складатися по-іншому, то може питання стояти й про відокремлення. Ми хочемо братської єдності між народами, що була б побудована не на декларативності, а на реальній основі.

С. С.: На Пленумі ЦК ЛКСМ України про це теж ішла мова. Щодо суверенності, то тут ми вас підтримуємо.

В. Харахонда: В «Літературній Україні» був опублікований альтернативний проект «Закону про економічну самостійність УРСР». Там є детальніший виклад. У мене запитання. Комсомольська робота за виробничим принципом. Ось відмінять 6-ту статтю, партія піде з виробництва. Як ви бачите далі свою роботу?

С. С.: Це питання зараз дискутується. Особисто я думаю, що молодіжна організація на платформі КПРС буде обов'язково. Можливо, матиме набагато менше членів. Принцип побудови роботи буде як територіальний, так і виробничий. Партійна структура залишиться.

В. Х.: Я думаю, що партія перейде до територіального принципу роботи, до політичних клубів. Тут буде партійна робота. Тому декому зараз дуже не подобається новостворений клуб. На підприємстві потрібні адміністрація, профком, рада трудового колективу. А як комсомольці?

С. С.: Якщо партійна структура зміниться, то все одно, комуністам збиратись ніхто не заборонить.

О. Штадченко, завідувач відділом соціально-економічних проблем обкому комсомолу: В програмі Руху є розділ про екологію. Комсомол проводить операцію «Підденний Буг». Що конкретно робить Рух?

П. Селецький: Зараз ми займаємось пропагандою. В. О. Погрібний організовує в області товариство «Зелений світ». Вже є кілька осередків. Ми сприяємо

М. С.: Думку, яка б вона не була, людина має право висловити. Інша справа чи її підтримають. Думаю, люди зрозуміють.

С. Каракулін, інструктор відділу ідеології і культури: Я зрозумів, що ви виступаєте за самостійність аж до того, щоб виставляти свою команду на олімпійських іграх? А хіба індійці з США виставляють свої команди?

М. Хомандюк: А хіба Україна не є членом ООН?

В. Б.: Конкретно, я за те, щоб був свій олімпійський комітет і він уже створюється.

А. Стоян: За це й Прибалтика...

С. К.: Виходить, що й Македонія й Словачія, кожне державне утворення має бути окремо.

В. Б.: А як Англія й Шотландія? Тут у кожному випадку може бути по-своєму.

С. К.: Рух виступає за перейменування Кіровограда. Яку назву ви пропонуєте?

П. Селецький: Кіров мав дотичне значення до нашого міста. Він ніколи тут не був. У назві повинна бути відображена історія. Треба, щоб люди обговорили широко це питання.

С. К.: Мені здається, що це буде штучне перейменування. Розкажіть про зв'язки НРУ з фронтами в інших республіках.

В. Б.: Зв'язок тільки через пресу. Ми отримуємо через секретаріат Руху їхні газети, розповсюджуємо їх тут. У Вільності товариство українське. Ми передали їм 100 карбованців. Із Закавказзя зв'язків практично нема. З Москвою теж тільки через пресу.

С. К.: Яка структура Руху?

В. Б.: На чолі — голова, Іван Драч. Заступник — народний депутат СРСР С. Конев. Є Рада колегій (народний депутат СРСР В. Черняк) і Рада представників (народний депутат СРСР В. Яворівський). Секретаріат — штатний (8 чоловік). Керує секретаріатом М. Горинь, член УРС, який 10 років провів в радянських концтаборах за політичними звинуваченнями. Є ще Рада національностей, в яку входить рівна кількість представників всіх національностей, що проживають на Україні.

А. Стоян: Чи є вільний вихід із Руху? І чи були такі випадки?

В. Харахонда: У нас на заводі був. Ще влітку. Викликали чоловіка в партком. Почали тиснути. Сказав: «Подумаю». А там, де «подумаю», там і вихід. Є такі, що вступили в Рух, але мало що роблять. Як серйозні, активістів менше, ніж членів.

В. Шаєдов, відповідальний організатор міському комсомолу: Яке ваше ставлення до кандидатів в депутати від комсомолу?

В. Б.: До кожного окремо, в залежності від його програми. Наприклад, агроном з Кіровоградського району П. Кучер міг би бути достойним депутатом республіканського парламенту, а В. Легун, якого я знаю і поважаю, має програму обмежену, недалекоглядну.

С. Снопков: Наша сьогоднішня зустріч — перше знайомство. Ми повинні подумати про шляхи співробітництва.

Наш кор.

ВІВЧАЄМО МОВНУ ПРОБЛЕМУ ТРЕБА ЗНАТИ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ «МК»!

В нашій області проводиться масовий соціологічний опит населення з метою вивчення мовної ситуації. Ми сподіваємось, що Ваша думка допоможе асистувати об'єктивну картину взаємодії української і російської мов в області і сприятиме оптимізації подальшого планування мовного будівництва у різних регіонах.

Просимо Вас взяти участь в опиті і відповісти на нашу анкету. Відповіді буде виборити лише в загальному вигляді, а результати анкетування найближчим часом опубліковано в «Молодому комуністі». Анкета анонімна. Просимо Вас, заповнивши анкету, виразити її й не пізніше як через тиждень після публікації в газеті надіслати до редакції на адресу: 316050, КІРОВОГРАД, ВУЛ. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 36.

1. Місце проживання

(вказати тільки назву населеного пункту)

2. Рік народження

3. Освіта (підкресліть): незакінчена середня, середня спеціальна, ПТУ, вища.

4. Соціальний стан (підкресліть): робітник, колгоспник, службовець, учень, студент, пенсіонер.

5. Рідна мова (підкресліть): українська, російська, інша.

6. Якою мовою переважно спілкуєтесь: (підкресліть): а) в родині: українською, російською, іншою; б) з друзями і знайомими: українською, російською; в) на роботі, в навчальному закладі: українською, російською.

7. Якою мовою переважно виступаєте на зборах (підкресліть): українською, російською.

8. Який мови віддасте перевагу при читанні книг, преси (підкресліть): української, російської.

9. Якою мовою частіше користуєтесь при листуванні (підкресліть): українською, російською.

10. Якою мовою Ви володієте мовами (підкресліть): українською — добре, не дуже добре; російською — добре, не дуже добре.

11. Ви вважаєте, що для навчання в школах області перевага має бути на боці (підкресліть): української мови, російської.

12. На Вашу думку, «Закон про мови в УРСР» в області (підкресліть): почав діяти, впроваджується в життя, надто повільно, зовсім не впроваджується.

ДЯКУЄМО ЗА ДОПОМОГУ!

СОНЯШНИК

Олександр КОСЕНКО

* * *

Я міг би виплекати слова,
І хтось почує би мене.
Я міг би сказати:
«Люди,
Вірте!».
І хтось пішов би за мною.
Я міг би сказати:
«Живіть праведно!».
І хтось
Повісив би мені.
Та чи доніс би
Я
Свого хреста до вершини?
Спокоївчно
Тим, хто несе людям віру
Трапляється свій
Іуда.

* * *

На дзеркало
Твої вроди
Кинули меткі роки
Першу павутину
Зморщок.

Моє кохання —
Короткозоре.
Мабуть,
Тому я так давно кохаю тебе.

* * *

Чий ж то
Чари
Поруйнували
Мою причетність
До твого кохання?
Чий ж то
Очі
П'ють
Глибини твого погляду?
Чия ж то
Хопа
Вторить
твоїм крокам?
Якими вітрами
Носить тебе так далеко від мене?
Я сміявся, коли ти пішла.
Ти
Повинна була повернутися.
Так було завжди.
Як легко пророкувати,
Як важко бути провидцем!

Матеріальність світу
Безсумнівно!
Палахкотять
І гаснуть в небі
Далекі згустки розжареної матерії.
Та де та нитка,
Що єднає
Іх зі мною?
Під чийми пальцями вона бринить,
Коли я сміюся?
Хто її шарпає, щоб я заплакав?
Кому під силу порвати
Мою причетність до світу
Який,
Безсумнівно
Матеріальний!
Навіть занедто!

* * *

Нагартують крицю,
Щоб адиралась вона
До покоїв болю.
Рвала з нього злиденне вбрання,
І гнала
Терновими стежками
Напружених нервів

До глибин душі.
Тоді розум виходить з берегів
Спливає з кров'ю.
А в надрах душі лишається біль.
А що, коли нагартувати душу?
Може тому
І трапляються люди
З холодними лезами
Замість очей?

* * *

Трави дихають зоряним небом
Вітер
Згадає простір степу.
На твоєму зійшлись коханні
Апогеї моїх жадань.

* * *

Синім ранком
Свинцеві хмари
Випускають на волю холод.
Холодніші твоїх синіх очей
Не зустріти мені на світі!

* * *

Зривалися краплі роси,
І падали в келихи

Вранішніх квітів.
І двоє — в обіймах
Впивалися
Трунком палкого кохання.

* * *

Воскресла зоря.
Розсипалась росаю.
Луги наряджала прозорим

* * *

Як райдуги сонця,
Від рідних порогів,
Розходяться промені нашого сьогодення.

* * *

Сьогодні парасольки з тобою,
Нудьгує
Чекає слушного часу.
А мені мріється
Розв'язати всі твої негоди.

* * *

У кожного
Птаха
Пісня своя.
Про що голосять літати,
Рвучи
Прозору блекнуть?

Анатолій ЗАГРАВЕНКО

ЦАРІВНА

Небеса у тремтінні чарівнім.
А дерева шумлять, як живі.
Ти немов половецька царівна
У вінку на розкішній траві.
Я уперше з тобою так близько.
Чую подих і запах коси.
Вже ти дівчина, а не дівчисько
у зеніті земної краси.
І хоч згодом тебе все ж утратю
так, що всі спопеліють мости,
ні за що не розкажеш одначе,

що в житті мені стрілася ти.
Ти й чужа незворотно єдина.
Це і в щасті спізнав і в журбі.
В трішці схожий на тебе дружині
та люблю, що любив і в тобі.
Вже давно я не хлопчик наївний,
тільки враження давні живі.
Степ докіль і ти, як царівна,
у вінку на розкішній траві.

СПРАГА

Довколо, стільки зір сягає, — степ.
Найлегший вітер на морозі лютій.
Край азіатський — мов гігантський степ
надійно до весни в льоду закутий.

Я в цій суворій царстві новосел.
До України звідси — півраїни.
Завод клекоче спрагло, мов котел.
В ливарному жарі і взимку змел.
Розв'язати їдучий чад і пил.
ніякі вентилятори не в силі.
Та я ще юний, повен райних сил.
Я хорошию в цій важкій горнілі,
люблю, як пахне плаваний метал
і сонячними летять ручаєм —
усіх важких індустрій генерал.
і кров, і хліб їх, і наріжний камінь.
У роті пересохло. Все ж терплю.
А зміна аж опівночі скінчиться.
Мені й ві сні привидиться, що п'ю
я воду із ятранської криниці.
м. Знам'янка.

ВІДЛУННЯ ДУШІ

му!», «У вас є вірші, присвячені рідній мові?», «Що вам найбільше допомагає у творчості?». Жартує тут не відбулося і тому В. Гончаренку довелося серйозно і продумано відповісти на кожне запитання своїх юних опонентів.

А потім семикласники читали свої вірші. Недосконалі, трохи наївні, але щирі, як відлуння дитячої душі, яка зачарована красою рідної землі. І, мабуть, саме ця сторінка була найгоголюшою в цікавій і зворушливій книзі незвичайного уроку української літератури.

В. ВАСИЛЕНКО.

СЛІД У РОСІ

Сергій Давидович залишив у столиці безкінечні клопоти і майну до свого друга на Волинь.

Спланували відпочинок, спорядили рибальське начиння і їхали трасою, що простяглася сталевом, рулетковою стрічкою від Луцька, аж до самого озера Світязь.

Дорогою Сергій Давидович нетерпляче цікавився озером, про яке наслухався багато різних дивин, а найбільше було розмови про вугрів — чи правда, що вугор повзає по траві у росі.

— От, чого не знаю — того не знаю, — відповідав його друг Микола Олександрович, — знаю, що вугрі, які живуть в ріках басейну Балтійського моря, виходять з них, коли настає час нересту і плывуть вздовж берегів Європи на захід в Атлантичний океан, перепливають його і доходять до Саратасового моря, де на глибині двісті метрів винидають інру. З неї виводяться личинки, що розселяються в різні сторони, їх підхоплює Північно-Атлантична течія і разом з її водами приблизно за три роки досягають Європи.

— А я чув, що вугрі переповзають по траві у росі, — твердив своє Сергій Давидович.

— Чого не знаю — того не знаю, — стояв на своєму його друг.

Зупинилися в Шацьку біля невеличкого базару. Під

навісом простягнувся труклявими дошками старенький стіл, а на ньому чого тільки не було! Тут тобі і квашена капуста, і огірки з помідорами, молоко, сметана, гарбузове і соняшникове насіння, і багато-багато ще чого. Але Сергій Давидович одразу попрямував уздовж базару до краю стола, де стояв маленький дідок у великих рибальських чоботах, що, здавалося, були склеєні із самих заплаток. Він стояв у солом'яному брилі, а на грудях переливалися золотистим намистом вінки цибулі, від яких його шия аж агиналася, а неголене обличчя лисніло рудим відблиском. Здавалося, дідок був увесь золотистий.

Сергій Давидович підійшов до нього, став і пильно роздивлявся, ніби впізнавав давнього знайомого.

Той зніяковіло закліпав очима і вистрілював тріскучим голосом:

— Купіть цибулі!

— Давайте вінки! — бадьоро мовив столичний гість, почепив собі на шию намисто з цибулі і запитав:

— А ви, часом, не рибак?

— А хто ж тут не рибак? Всі ловлять, всі рибаків, в озерах ще трохи риби є,

відповів золотистий дідок.

— І вугрі є?

— Та є їх до бісової матері. Ото, часом, як повилізуть із озера, та в городи — весь горох виїдають!

— Ой Чувеш! А я що тобі говорив, — мало не підстрибнув до свого друга Сергій Давидович, і знову до рибалки:

— Діду, а ви бачили, як вони виповзають і, як горох їдять?

Золотистий дідок відкрив рота, підвів очі догори, часто закліпав ними, ніби щось пригадував, потім зашмер на якусь мить і високо протріскотів:

— От, чого не бачив — того не бачив, брехати не буду.

Сергій Давидович розчаровано подивився на нього, сів у машину і їхав з другом до озера Світязь. Йому все уявлялося, як повзе по траві вугор і хвостом збирав росу, залишаючи в'юнкий слід. І чим далі від'їжджали, тим більше не давав йому спокою тріскотливий голосок. Він напружував пам'ять: «Де міг чути цей голос, коли?». І оте «коли» вималювало перед його очима картину: «Перебігаючи, а де переповзаючи, в переліску мало не настовхнувшись на солдатську кухню. Біля неї побігті коні, а під кухню зачався літній солдат-кухар.

— Давай сюди! — затріскотів високим голосом, що прорівав цвяхохання кулі і шурхотіння осколків.

Підліз до нього під кух-

НОВЕЛА

ню, віддихався і приготувався до слідувочої перебіжки.

— Не висовуйся! Пересидь трохи, бо голову відірве!

— Нема коли! Зірвався і біг щодуху, а цвяхохання і шурхотіння ще дужче підганяло.

Раптом щось шарпнуло за ногу. Земля загойдалася. Впав.

Важко дихаючи, підповзав кухар.

— Я казав не вилазь, не послушався, — переважуючи докоряв по-батьківському літній солдат.

Сили покидали. В очах темно застигло. Отямився в медсанбати. Солдата-кухара не було...».

— Стій! — вигукнула не своїм голосом.

— Що з тобою, Сергію? — Повертай назад!

Сергій Давидович знову стояв біля золотистого дідка і той знову зніяковіло кліпав очима.

— Скажіть, де ви були в липні сорок четвертого?

— На фронті, — здивовано відповів дідок.

— Ви кухар?

— Чого ви причепилися — то рибалка, то кухар? Юшку вмію зварити.

— А ви пам'ятаєте, як

Анатолій ПАШКЕВИЧ

під час бою кохався під кухнею?

— Ну, ти, полетів на фронті воював, а не кохався! — одразу перебив на «ти».

— Та я не про те йду. Згадайте, ви, часом, зраженого в медсанбати до-ставляли?

І Сергій Давидович детально розповів про той липневий день сорок четвертого.

Золотистий дідок розкрив широко очі і здивовано зашмер. Потім отримав протріскотів:

— Ти дивин-ні живий! А я тобі казав не вилазь, не послушав мене, але брє, що живий!

Обнілися і плакали. Повз них проходила жінка з кошиком, повним сиром і сплюнула:

— Тьху, тьху! Понаїдають серед білого дня і цілються. Он, як рибалка плачє!

На березі дива-озера підліз до золотистого дідка чинувача біля неї задалася, пахощі розсипалися за кілька кілометрів.

Сергій Давидович брав живого вугра і пускав у траву. Той виліз знову чинувача, а пошти не зовсім.

— Невже не познать? — замислено питає.

— Чого не знаю — того не знаю, — відповів Микола Олександрович.

— Ти не дивин-ні живий, го, насип гороху і теплий сугінок протріскотів високим голосом.

Ми давно вже переконались у тому, що стільки б не доводили (у листях-відповідях, оглядах пошти), що творчість — надзвичайно складна і серйозна справа, багатьох наших авторів у цьому переконати не вдається. Все одно початкуючі поети і прозаїки будуть надсилати нам свої поспішні літературні вправи з незграбними рядками, наївними римами, словесними покручами, категорично вимагаючи, щоб газета надрукувала їхні «твори».

Отож, ідучи назустріч цим побажанням, ми вирішили відкрити нову рубрику (подібна давно вже є в інших часописах), де вряди-годи будемо публікувати окремі «фрагменти» із віршів, поем, оповідань і романів заповідних початківців.

Слово нашим дебютантам.

* * *

На цьому роман мій закінчився так знайте хлопчики рідненькі щоб не були такі дурненькі як я в цій випадку зробився. А заповіт мій став таків застерігайтесь моряків!

С. Гр-ко (м. Кіровоград).

У цьому вірші так багато поетичних знахідок, що ми навіть розгубилися як у них обнародувати. Тож вибрали рядки таків, де все зрозуміло і без моряків.

* * *

Квартира моя холодна
І в празник без песен і роз.
Робота моя неспосна,
А шеф, як сибирський мороз.

Л. Ч-на (Знам'янський район).

Негайно поміняйте шефа. Впевнені: в квартирі відразу потеплішає.

* * *

Навіщо людині ніс і вуха,
А ще якісь там біоруки?
Навіщо рицарі в наш час,
Навіщо, я питаю вас?

А відповідь хай дасть дитя:
«Все необхідне для життя».

В. Кар-ко (Новгородківський район).

Яка мудра дитина! Так влучно і тепло відповіла на м'яко кажучи, трохи дурнуваті запитання. Звичайно, коли б цей вірш написало дитя, то можливо б ми його надрукували повністю, а так, вибачайте...

* * *

Шановна редакціє! Пропоную вам свої пародії. Можливо і для моєї саркастичної посмішки відшукається у вашій газеті дзеркало.

...Буду хрумтати сено з незабудки І болото поливатим ковшом.

В. П-рій (м. Кіровоград).

Ви знаєте, дзеркало відшукалося. Щоправда, криве. Але, коли ви в ньому побачите власні пародії, то можливо захочеться написати на них ще одні свої пародії. І тоді відпаде всяке бажання сьорбати болото черпаком.

ЗАПРОШУЄМО ДО КОМІСІЙНИХ МАГАЗИНІВ

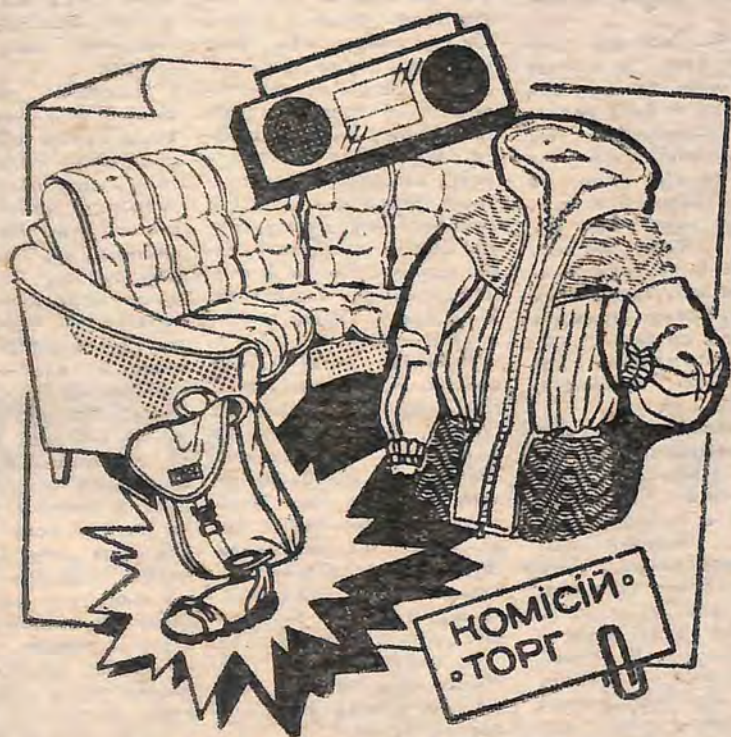
Великий асортимент товарів — від музичних інструментів, меблів, холодильників, телерадіотоварів — до одягу, взуття тощо — можна придбати, а також здати на комісію у магазин по торгівлі непродовольчими товарами.

Комісійні магазини пропонують додаткові послуги: прийом речей на прискорений продаж, оцінка товарознавцем магазину великогабаритних речей вдома, повідомлення про продаж речі листівкою, перерахування грошей за продані речі поштою або в ощадкасу.

Приймаються на комісію також речі, виготовлені громадянами в порядку індивідуальної трудової діяльності.

Детальнішу консультацію можна одержати в комісійних магазинах споживчої кооперації.

ОБЛСПОЖИВСПІЛКА.
КИЇВСЬКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ КОМБІНАТ
МАСОВОЇ РЕКЛАМИ.

КУЛІНАРНІ ВИРОБИ

ЗАПРОШУЄ «КУЛІНАРІЯ»...

Пропонуємо скористатись послугами магазинів «Кулінарія» та підприємств громадського харчування споживчої кооперації. Тут ви можете купити салати, паштети, напівфабрикати м'ясних, рибних, овочевих страв, тісто торти, тістечка та інше.

В передсвяткові дні в магазинах «Кулінарія» провадяться виставки-продажі кулінарних та кондитерських виробів.

ПРИЄМНОГО АПЕТИТУ!
ОБЛСПОЖИВСПІЛКА.
КИЇВСЬКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ КОМБІНАТ
МАСОВОЇ РЕКЛАМИ.

ШАНОВНІ ТОВАРИШІ!

БЕРІТЬ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ по збиранню лікарсько-технічних рослин, дикорослих плодів, ягід та грибів. Його оголошують щорічно Міністерство народної освіти та правління Укоопспілки.

Щоб заохотити збирачів, встановлено премії школам, дитячим будинкам, позашкільним установам, піонерським таборам та окремим громадянам, що досягнуть кращих показників.

Про місця, правила та строки збирання можна довідатись в заготівельних пунктах споживчої кооперації та в лісників за місцем проживання.

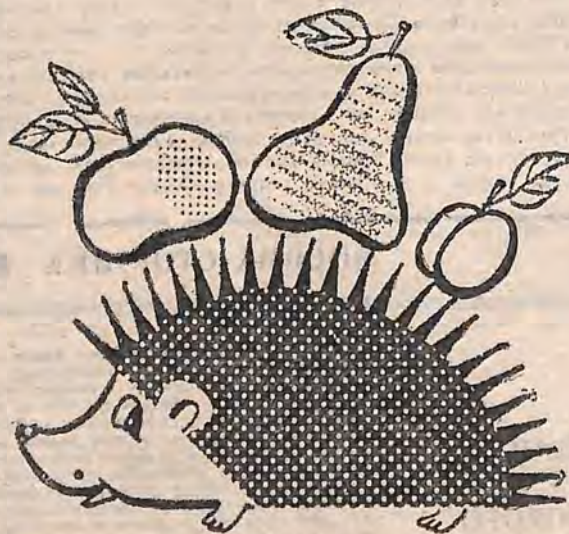
ОБЛСПОЖИВСПІЛКА.
КИЇВСЬКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ КОМБІНАТ
МАСОВОЇ РЕКЛАМИ.

ЗДАВАЙТЕ СУШЕНІ ФРУКТИ!

Смачні яблука, груші, сливи зберігають усі свої корисні якості у сушеному вигляді.

Заготівельні пункти споживчої кооперації закуповують у населення лишки сушених фруктів — чистих, не підгорілих, без сторонніх домішок. Ціни — за домовленістю.

ОБЛСПОЖИВСПІЛКА.
КИЇВСЬКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ КОМБІНАТ
МАСОВОЇ РЕКЛАМИ.

СУХОФРУКТИ

Окупаційний щоденник

(Продовження.
Початок у №№ 1, 2, 4, 7).

28.V.43. Вчора ввечері по радіо було повідомлено тижневий огляд воєнних подій.

1. З 10 травня радянські війська припинили свій наступ, однак вони концентруються на деяких ділянках фронту. Особливо в Ленінградській області зафіксовано велике скупчення танкових колон.

2. Англійська авіація посилює свої терористичні нальоти на германські міста.

3. Американський десант з 360 кораблів висадився 12 травня на острів Ату. Це один з Алеутських островів.

4. Виконком Комінтерна оголосив про розпуск. Це було надруковано 22 травня в газеті «Правда», через 2 дні після рішення.

Кожен пункт повідомлення ми гаряче обговорюємо. Особливо палкі суперечки викликає питання про можливість розпуску Комінтерна. Мало не посварилися.

Дійшли чутки про бомбардування Києва. Німці загинуло 6 чи 10 тисяч, населення 50 чи 60 чоловік. Розбиті всі воєнні об'єкти та казарми. До сусідів приїхала сестра-артистка з Києва. Вона говорить, що втікла звідти.

31.V.43. (Початок обірання)... твої туберкульозні кістки будуть гнити в

твій ганебній ямі. Якщо я залишуся живою, я все життя присвячу помсті. Я всім розкажу, як ти стріляв дітей та старих. Смерті д. Миті я тобі не прощу.

Сьогодні вранці майже вся передана була присвячена Черчиллю. Кепкують з нього, що він лакей Рузвельта. Той його покликав до себе — він поїхав, той його послав до Москви — поїхав. Він такий слухняний лакей, що в своєму комюніке нічого не сказав про те, які питання стояли на конференції у Вашингтоні. Сміховисько.

18.VI.43. З кожним днем ми все більше і більше наближаємося до наших. Мені все німецьке осоружне. Якось фізично бридке. Сиджу в каті, у двір не виходжу. Як в тюрмі, але нічого, всеодно перетерплю. Коли настає ранок, я зникаю в каті і там приймаюся за свою звичайну роботу. Я малюю. Обмалювала всю кімнату вже. Не вистачає матеріалу. Якби я не малювала, то, здається, збожеволіла б. А втім я маю успіх. Недавно виміняла свій гобелен на 3 кілатопленого сала. Картини мої нарозхват. Сама я досі не знала, що вмію так малювати. Зараз це забирало увесь мій вільний час та й мене саму. Як не помічало, так і нервую.

21.VI.43. Тільки-но приїшов Сергій. Поговорили і на душі стало легше. Кажу, що він завтра ви-

хідний з приводу «другої роковини оголошення війни». От сволюючи, святкують «день оголошення війни». Святкують, гади, зате ми будемо святкувати перемогу. Фронт завар. По радіо нічого не передають. В чому справа? Це, звичайно, підготовка.

25.VI.43. Кажуть, що за містом знайшли парашут. Вчора ввечері ходили поліцаї, стукали у шибки і попереджали про світломаскування. Готуються! Чекають нальоту!

(Без дати). Протягом зим т. Поля розповідала мені сумну історію такого собі Козенка. Тільки тепер я дізналася, що він наш далекий родич. Т. Поля знає його матір. Він лейтенант. Утік із полону, тут переховувався. Випадково попався, арештували. Засудили. Довго сидів у тюрмі. Почали водити на роботу, і ось їх 10 чоловік утекло. Заньом арештували сестру з чоловіком і вивезли в Германію. Учора його вели із зав'язаними руками, мати бачила. Прокричав: «Піймали, один день був на волі, досі сидів у Знам'яській тюрмі». Напевно, розстріляють. Бідолаха. Мені шкода його. Т. Поля розповідає, що його побили. Лежить тепер в лікарні. Мати старцює. Його брат там же наглядачем. Бив його по зубках.

29.VI.43. Вчора ніч була дуже неспокійною.

Всю ніч ходили поліцаї, стріляли. Вранці діналися причину цієї метушні. Поліцаї забирали корів. До сусідки прийшла баба з Мар'ївки. Це 20 кілометрів від міста. Розповідає, що знайшли 20 парашутів. Село оточили, їх шукають. Декотрі бачили, як ввели 5 жінок в пілотках і з червоними хрестами. По-моєму, одне до іншого не стосується, бо навіщо в тил спускати санітарок. Факт той, що поліцаї вишкірили зуби і гасують, як знавіснілі.

3.VII.43. Сьогодні вістей не було, а я живу тільки ними. Критикували (по радіо — Р.Л.) радянських письменників. Теж мені критики! Справи із здоров'ям все гірше та гірше. Скоріше б кінець. Ще одну зиму я не витримаю. Мені погано. Скоріше б приходили наші. Я не хочу залишитися калікою. Краще померти зараз, ніж дочекатися наших, лежати хворою і бачити, як всі працюють, живуть, а я ні.

10.VII.43. В місті дуже цікаве звернення до населення, закликають здавати «всіляку військову зброю і амуніцію за винагороду». Гвинтівка коштує 10 карбованців. Уявіть собі хороброго простака, що повірив у щирість звернення і здав, наприклад, гвинтівку. Чи одержить він гроші — не знаю, а куюло або каторгу певно одержить, тому, що їхній закон, опублікова-

ний в газеті, говорить, що за зберігання зброї буде каторга, а за зберігання годящої зброї — розстріл. Ось така хитрість та лицемірство в усьому і завжди.

11.VII.43. У місті вивісили оголошення про розстріл 12 чоловік (указані прізвища та рік народження) за ухилення від трудової повинності. Мовляв, хто посміє ухилитися, той також буде страчений. Ось двигун, яким німець примушує всі захоплені країни йти «добровільно» разом з ним. Ох, чи скоро тебе розтерзають, чума коричнева? Чи скоро ти перестанеш пити кров людську? Я не можу зносити всього цього. Щоб відволікти увагу вигадую всілякі пустощі, тепер ось затіяла гумористичну газету. Буде Сергія дошкуляти карикатурами. Тільки б зайнятися чимось і забути. Я не можу більше витримувати цього.

20.VII.43. Моя газета швидко прогоріла. Нагато гірше нам жити. Не до гумору. Сергій прийшов з роботи схвильований. Розповідає, що бачив колону біженців, які йшли зі станції. Виснажені, худі. Кожен ніс на плечах клунок. Молодого не зустрінеш. Літні люди, жінки, чоловіки, діти 5—6 років. Діти теж тягли на собі торби. Біженці із Житомира. Кажуть, що там партизани відкрили другий фронт.

25.VII.43. Учора я сиді-

ла і, як завжди, писала. Раптом почула гучну музику. Звуки веселої української пісні лунали щосили. Я зрозуміла: це агітаційний автомобіль. Грає так, що за 10 кварталів чути. Мені про нього розповідали раніше. Тепер довелось і побачити. Коли ось у танцювальну мелодію почали влітатися голосиння. Розтинаючи душу крики людського лиха. Коли кричить не одна людина, а багато. В чому справа? Я заметалася від вікна до вікна. І ось побачила картину, якої мені не забути ніколи.

Підводи, переповнені ридючими людьми. Молодь сиділа обійнявшись, похиливши голови. А матері йшли, ламали руки і голосили. Кричали до нестями. Було помітно, що людина не усвідомлює оточуючого. Нею оволоділо нероздільне горе втрати своєї дитини. Діти 15—16 років, найщасливіший вік, — караван невілеників із Грузького. Жителі, перелякані криками, вистігали на вулиці та застигали від жаху. Збожеволіла матері билася в нестямі. Ось жінка рає на собі волосся, ось інша мати б'є себе в груди кулаками і голосно жаліється на всю вулицю. Вона вже навіть не в силах плакати. А музика грає! Весела музика грала услід лиху і відчаю.

(Далі буде).

РЯТУЙ СЕБЕ САМ

А ДЕ Ж ІНШІ РЯТІВНИКИ?

КОРЧАГІНЦІ
90-X

«Серед комфортабельних, по-сучасному оформлених «Жигулів», «Волг» і «Шевроле» мій «Москвичок» виглядав «попелюшкою», — розповідає мені Ігор. Недавно він повернувся із Чехословаччини, де брав участь у змаганнях автогонщиків-інвалідів країн Європи.

Йому — 22. Дивлячись на нього, не відразу повіриш, що цьому, по суті ще хлопчак, довелося стільки пережити.

Жив і навчався Ігор Довгий у Світловодську. Захоплювався технікою, тому вступив до автомобільного технікуму — мріяв стати автомеханіком. Але життя розпорядилося по-іншому. Біда спіткала Ігоря у 16 років — травма хребта і повна нерухомість. Здавалось, життя зупинилось. Довгими ночами, коли біль був особливо пекучим, Ігор, кусаючи подушку, думав, думав, думав. Як жити далі? Інколи в голову приходили найстрашніші думки...

А потім був Касьян з його мануальною терапією, Дикунь — з його величезною вірою у фізичну культуру, і в силу волі. Була мама, котра ні на хвилину не залишала Ігоря наодинці з чорними думками.

Але найголовнішим його рятівником, як вважає сам Ігор, став І. І. Григор'єв. Із цим дивовижним життєлюбом зустрівся він у Саках, де лікувався в санаторії. Саме І. І. Григор'єв, котрий займався раніше автоспортом і теж переніс тяжку травму хребта, запропонував Ігорю взяти участь у змаганнях «колясочників» (так

називають хворих, що пересуваються після травми в колясках), де Ігор, сам того не чекаючи, показав хороший результат. Потім був Київ, куди його запросив для участі у змаганнях автомобілістів І. І. Григор'єв, і де Ігор посів третє місце.

А у вересні минулого року хлопець несподівано одержав виклик на змагання у Чехословаччину, куди з'їхалися із усієї Європи такі ж, як і він, закохані у життя, у спорт.

«Подивився і давай додому, — казали мені, дивлячись на мій пошарпаний автомобіль. — І тут мене так заїло... Думаю: все одно виступлю», — розповідає Ігор.

І він виступив! Та ще як виступив — тринадцяте місце! Це ж відмінний результат, якщо порівняти його «Москвич» з машинами суперників.

— «На мене дивились, як на НЛО, ніхто не міг повірити, що на такій машині можна вигравати, — усміхається Ігор, — адже в суперників автомобілі були обладнані за останнім словом техніки. Відразу видно, що когось ще цікавить, щоб такі, як ми, люди займалися спортом. Дуже боляче було за себе, за місто, від якого виступав, за республіку».

Ігор мріє про організацію клубу любителів автоспорту у нашому місті. Але поки що це тільки його мрія. Правда, є у нього однодумець — голова міського комітету ДТСААФ. А от рада клубу чомусь уперто не «пропускає» цю ідею. А можна було б створити

такий колектив. І спонсори знайдуться — он скільки в Світловодську промислових гігантів...

Поки ж що це тільки задум Ігоря Довгого. І ще він мріє закінчити автотранспортний технікум. Спеціаліст із нього буде прекрасний, я в цьому не сумніваюся, адже свою машину він ремонтує сам.

У Ігоря багато друзів у Союзі, а тепер і за кордоном. Вони листуються, діляться своїми задумами і планами.

У цьому році Ігор Довгий знову збирається виступати в європейських змаганнях. Я думаю, що міський клуб ДТСААФ, та й обласний також (а бажано й спонсори) допоможуть йому в цьому, щоб знову він не виявився в ролі «попелюшки».

С. КРЯЧКО

м. Світловодськ.

ВІД АВТОРА: Дуже хотілось би, щоб цей матеріал з'явився в газеті. Це потрібно не тільки для Ігоря Довгого, а й для тих, кого теж спіткала така тяжка доля. Можливо аж тоді знайдуться у нашому місті однокумці Ігоря, підтримають його і допоможуть. Поки ж що скрізь глуха стіна. Гонорар за публікацію прошу перерахувати на рахунок МФО 323293 № 000707605 обліктоссоцбанку м. Кіровограда Дитячого фонду імені В. І. Леніна.

ВОСЬМА СТОРІНКА • 24 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

Пісні «Степового джерела»

Славний польський поет Адам Міцкевич, побувавши на Україні, захоплено вигукнув: «Українські простори — столиця ліричної поезії. Звідси пісні невідомих поетів поширювались часто по всій слов'янщині». Думаю, що ці слова вихопилися із самого серця ще й тому, бо він побував і в нашому місті, яке справді називаємо столицею степняків.

Чи й надалі пісня поширюватиметься в світ із наших просторів — залежить від кожного з нас, для кого рідна земля є матір'ю. На жаль, голос батьківської землі багато хто забув, українських пісень, які є апофеозом краси, не знають. Щоб відродити втрачене з ініціативи Асоціації вчителів української мови і літератури й методичного об'єднання вчителів музики і співу, міського і районних відділів народної освіти започатковано фестиваль української пісні «Степове джерело» з тим, щоб він став традиційним.

11 березня колективи художньої самодіяль-

ності шніл Кіровського району протягом кількох годин змагалися за право стати лауреатом фестивалю.

Найкраще враження справили хоріві колективи СШ №№ 17, 18, 31, 14. Чи не вперше школярі виконували пісні в обробці М. Леонтовича, А. Кос-Анатольського, Л. Ревуцького, Г. Верьовки та інших композиторів. А сильні пісні сучасних композиторів проспівали школярі — то й злічити. У глядачів шире захоплення викликали виступи фольклорних колективів, бо знайомилися з «Кіровоградськими веснянками», «Обинниками», гулянням «Гей на Івана, гей на Купала» та іншими. Особливо відзначилися фольклористи СШ №№ 29, 32. Юрій виділило також виступи фольклористів школи-інтернату, СШ №№ 10, 9, 4.

Лине ширий, хвилюючий голос юної співачки із СШ № 13 Олени Дюбричної, яка виконала колоскову. Не один слухач пригадав мамину пісню.

У залі «повіяло» степовим леготом... Це виступають співпартнери СШ №№ 17, 18, 3. Аж ось уже зашуміло, загало, рознітло — виступає великий колектив оркестру народних інструментів СШ № 18, а за ним — ансамбль СШ № 31. Коли діти співають — це прекрасно! Невдовзі і у відбірковому огляді фестивалю візьмуть участь школярі Ленінського району, а сьогодні 24 березня о 12 годині в приміщенні обласної філармонії відбудеться заключний концерт лауреатів «Степового джерела».

Сила нашої пісні — невичерпна. Нехай же вона відроджується, щоб кожен, хто побував на Кіровоградщині, свідомо сказав: степові простори — столиця безсмертної української пісні.

В. КАЮКОВ,
голова Асоціації вчителів української
мови і літератури м. Кіровограда.

ПОСТ № 1

— Це вже у нас майже таке відбувається, як у Польщі і Чехословаччині! Я думаю, молодіжна газета повинна втрутитися і не допустити руйнування монумента, адже то наша пам'ять!

Слухала телефонний трифонний голос і пригадувала телевізійні кадри зняття скульптури з п'єдесталу... Видовище невеселе, з якого боку не візьми. Коли над меморіалами згущаються хулігани, то гірко, що нікому їх зупинити; якщо зняття якогось символу знаменує відмову від оджилих, відторгнених народом ідеалів, то сумно, що на схиління перед ними було вбито стільки часу і сил... Люди, бувало, воліли б стерти з лиця землі ненависні бронзові, бетонні, гіпсові знаки біди: бачили фото закованих бюстів Сталіна? А іншим разом залишали стояти фігури діячів, котрі увійшли в історію і лише ділами. Взяти Мідного вершника у Ленінграді. Петро І, звичайно ж, був і прогресивним реформатором — але ж і не зупинявся перед кривавими розправами. Заснував чудове місто — але ж ціною стількох людських життів... Пам'ятаю, як мого колегу вразили молодожони, що кляли до цього пам'ятника квіти. Аби куди припинити поспіхом ті глдіолуси — ось у що вилився обряд, що йшов не від серця, а був придуманий десь за чиновницьким двотумбовим столом чи у загасіських надрах.

Одночасно ж і Мідний вершник, і цар на Ісааківській площі — видатні творити мистецтва, гідні милування собою. А розтиражована в тисячах прикрасна статуя якоїсь нещовної тепер уже людини — все ж пам'ятка історії. І тому мені здається, що дискредитовані ходом подій символи варто прибирати з площ, але не треба знищувати — хай десь зберігаються як наочність, як віхи минулого.

Хто ж, як, чому і на який саме пам'ятник зазіхнув у нас в Кіровограді? — Підлітки, четверо, увечері, — продовжив невидимий співрозмовник, котрий представився Віктором Даниловичем Корпаном. Озвонив про знайомі всім фігури військових коло дендропарку: — Залазили прямо нагору, плити відколювали!

Через короткий час — новий дзвінок:

— Тепер уже й ліхтарі побили. Міліція тут рідко буває. Як же так — ніхто за цим не стежить?

Не стежить? Ніхто? А я свого часу не раз бачила біля монумента хлопців і дівчат у військовій формі, котрі виструнчувалися й змінювали один одного прямо як вартові біля Мавзолею, тільки тут їх наче ще більше було.

Стояли вони зі зброєю в руках і тоді, коли ми з Віктором Даниловичем зустрілися біля пам'ятника. Він попросив мене пообіцявати, був цілим і неушкодженим. Правда, одна плита відвалилася і пролігла на землю. Як мали освітлювати скульптуру вночі, справді були потрошені.

Розпитувати про щось вартових не наслідилося — такі вони строї! І непри-

ступні. Думаємо, після зміни побесідуємо. Коли це бачимо, як після зміни наші юні воїни шикуються і карбують крок строем — якось незручно його порушувати... Все ж наважилися: «Можна запитати?». — «Пішли до штабу, там і поговоримо».

Штаб ДНД? Штаб полку? Ще знаємо штаб студзагону, штаб суботника, генштаб... Не так, не звідси і не те. Штаб поста № 11 Єдиного в області. Одного з небагатьох у країні.

Штаб не якийсь там паперозий — кілька кімнат у гуртожитку заводу радіовиробів. Є молодий симпатичний начальник штабу — Тетяна Володимирівна Руденко. Між нею і нашим скаргином зав'язалася температура перепалка (В. Д.: «Плиту спеціально відколювали»; Т. В.: «Вона сама впадала»; В. Д.: «Це молодь зробила»; Т. В.: «А я кажу, що старші»), та мене вже більше цікавило інше: невже це обширне (настільки?) господарство обслуговує (чи як інакше назвати?) лише один пам'ятник (навіщо це потрібно?).

Т. В. Руденко тут не за сумнісництвом, а на постійній роботі. Її функції — щотижня з року в рік приймати нові групи старшокласників і учнів профтехучилищ міста, вчити їх несенню урочистого караулу біля монумента і вести з вартовими військово-патріотичну роботу. Відкритий пост 8 січня 1984 року, в день визволення Кіровограда від гітлерівців.

Виходять діти на вахту тричі в день по півгодині. За час існування поста через нього пройшло більше 15 тисяч учнів. Краших, як сказала Тетяна Володимирівна. Вона показує тоастий альбом з фото: це постівці у колег у Волгограді, це у Севастополі, це на зльоті («наші одні з небагатьох, хто приїхав у формі»). Це — послання від постів інших міст. Це — листи від колишніх вартових. Багато з них пішли у військові училища.

Фінансується пост: форма, зброя (бутафорська) тощо із коштів, виділених Кіровському будинку піонерів. У загоні вартових — свій командир, замполіт. Дівчата — регулювальники руху, «подчаски» (українського перекладу цього військового терміну не знайшла). Вони можуть зійти з місця, щоб навести біля пам'ятника порядок, можуть розповісти його історію (а ми боялися заговорити до них). Ідея існування поста — збереження пам'яті загиблих. За тиждень вахти діти, крім усього, влаштовують якісь заходи. Тетяна Володимирівна назвала українські вечорниці, ревієм пам'яті жертв концтаборів, година пам'яті Висоцького, «афганська» година, зустріч з ветераном війни... 18-а, 14-а, 5-а школи...

Коли ми прийшли, чергувала 22-а. «Як ви сюди потрапили, хлопці?». — «Пройшов військовий керівник по класах, опитав, хто хоче...». — «А замполіт вам для чого?». — «Політінформації проводити». — «Цікаво?». — «Цікаво». — «А зараз що робите?». — «Бойовий листок випускаємо»...

— Це єдине місце, де дитина всього за тиждень може якось відзначитися, — говорить начштабу. — У школах на лінійках за вахту кращим грамоти вручаються.

— Яке ставлення до поста комсомольських органів?

— Раніше давали нам гроші для екскурсій, за-

імені 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, ніякої охорони немає, тож і список завданої шкоди довгий.

Ходила я по цьому голому місцю на семи вітрах, які немилосердно обдували засклені знімки героїв на сирітських сто-яхах, і думала про те, що

дивного, коли саме мимо монумента дуже зручно «ріжеться вугол» по дорозі з Критого ринку на автовокзал? І те й інше місце надзвичайно жваві й людям, котрі збиваються з ніг, вишукуючи на скупих прилавках потрібний продукт, чи обриваючи руки сумками, рвуться до каси за квітками, не

ряд із трасою, торговими точками з їх метушнею, стадіоном і спортшколою з їх веселим гамором? Спілкування з тими, кого вже немає, вимагає тиші, зосередженості, усамітненості й умиротвореності, чи не так?

Не так, виходить. А чому б у пам'ять про полеглих «афганців» не по-

Афганський парк

раз уваги менше... Тепер ось пішла тенденція все закривати. Як зникне, наприклад, наш пост, що буде взамін? Що станеться, коли відберемо пам'ять, можливість щось ушанувати? — Тетяна Володимирівна підсумувала: «Я своєму посту саморозпуску не зроблю».

Вона дзвонила (безрезультатно) щодо плити днів за 10 до ушкодження в Кіровський райкомунгосп. А через пару тижнів Віктор Данилович обізвався знову:

— Ліхтарі все ще не горять. Плиту поставили на місце. Але приїдьте та погляньте, що коїться на алеї героїв...

БЕРІЗКО, БІЛАЯ ПОДРУЖКО...

...Ми стояли з нестомним В. Д. Корпаном напроти обласної лікарні і рахували видовбані з бордюрів клумб цеглини, розбиті шибки на портретах, порожні лунки від зісмижнених троянд. На посту № 1, поки стоять вартові, квіти ніхто не рве (як не стоять, то, буває, сказала Т. В. Руденко, цілі корзини з підніжжя збирають). А тут, у сквері

до високих матерій. Така, на жаль, сумна реальність. А знаєте, на місці чого зведено монумент? На місці шматка дендропарку імені 50-річчя Жовтня. Тетяна Володимирівна пам'ятає, як його корчували... Хтось садив, планував, хотів, аби дерева радували людей. А вийшло... Щоб ушанувати пам'ять полеглих, відібрали красу у живих.

І ви думаєте, що це «дела давно минулих днів, предання старини глибокої». Що то було в часи, які ми затарували презирством, а тепер ми вже не ті? Де там.

Той же сквер героїв. Квалені дерева, заковані в камінь... Чи заслужили ці люди, щоб їхні портрети, вибачте, стирчали поблизу шумної загатоюваної траси в оточенні смітєвих урн? (Спасибі, що вони є, але ж такі переповнені, що вітер відмиває із них брудні газети і встелив усе довкола). Питає хто рідних і близьких героїв, чи хочуть вони бачити фотографії дорожніх їм людей на оцюому балебені? А в Ноагородці портрети загиблих «афганців» почеплені прямо на узбіччі вулиці. Позаду — будинок культури, напроти — магазини...

Закладали камінь під майбутній пам'ятник воїнам — інтернаціоналістам усіх поколінь у Кіровограді. У сквері Ленінського комсомолу, кілька років тому прополотому від «зайвих» дерев до дірок. Палали в сутінках смолоскипи, калатали церковні дзвони, блищали слюзи на очах людей...

І блищали калюжі під ногами, а камінь закладався в дічених сантиметрах від групи тоненьких берізок, посаджених не давно. Вони, бідолахи, в нашому спекотному краї і так погано ростуть, сохнуть через одну, та й цим уцілілим не дожити віка. Проект монументу дає зрозуміти, що підуть дерева на дрізця — не одне і не два...

Ну хто мені скаже: чому приходили пам'янути нещасних хлопців безневинно полеглих на безславній війні, треба буде в оце витопчене місце біля смердючої річки, по-

садити дерева (а вони так добре відгороджують від суєти) замість того, щоб нищити? Це не вимагає особливих коштів, часу, зусиль. Є й приклад — Гай десантників, посаджений курсантами-льотчиками поряд зі стадіоном авіаремонтного заводу. Чому не навпаки: спочатку пам'ятник, а вже довкола нього — парк?

У «ямі» нашого Кіровограда з його балашаськими димами, водою «по годинах» і урановою пилюкою кожне дерево на вагу золота. Це питання вже не естетики і навіть не просто здоров'я, а виживання. Одного разу я дорікнула молодому кіровоградському архітектору (прізвища не називаю, бо бесіда була приватна): «От ви все проектуєте і будете траси та мости, дерева вилупуєте, а хоч що посадили?». — «Звичайно, — гордовито відповів співрозмовник. — Сам садив ялинки. Біля готелю «Україна». — «Ні, я про парк чи сквері говорю». — «А парки? Парки...» — та й розвів руками.

Впору здійснити ці руки в розпачі до неба... А може, краще взяти в них лопату — тим же колишнім воїнам, учням, кісмівцям, комсомольцям чи томівцям та й рушити... скажімо, в новий район мій «Дружешем» і студмістечком. У «міську спальню», під яку забрали родючі чорноземи, викорчували акації, посадили, натицали житлових коробок, магазинів і паркувань (чи достатньо їх — інша розмова), а хоч символічний зелений масивчик «забули» передбачити. Може, тут би за погодженням із відповідними службами під час суботника й закласти Афганський парк? Може, вітменуватиметься інакше. Може, розташуватися в іншому місці. Та обов'язково слід лишити в новому масиві порожні місця (щоб потім не рубати зелені), для майбутніх аттракціонів, кафе, кіосків.

А може, і пам'ятників...
Н. ДАНИЛЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

«МОЯ ДРУЖИНА — ДУЖЕ НЕЗАЛЕЖНА ЖІНКА»

СПРОБА ПОЛІТИЧНОГО ПОРТРЕТА Р. М. ГОРБАЧОВОЇ

Сьогодні ми пропонуємо увазі читачів статтю з американського журналу «Таймс». Цей журнал належить до «якісної» преси, тобто вважається поважним і компетентним. Про його репутацію свідчить такий факт: Р. М. Горбачова, дізнавшись, що журнал готує статтю про неї, в цілому позитивно оцінила можливість появи подібної публікації.

Автори статті: вчений Говард Дж. Хуа-Йон і журналісти Енн Блекман і Ненсі Тревор. Стаття друкується із скороченнями.

Радянська Перша леді служить предметом захоплення за кордоном і об'єктом пересудів у себе на батьківщині.

Як керівник Радянського фонду культури Р. Горбачова перша після дружини Леніна жінка, котрій належить помітне суспільне місце. Її холодний інтелект, гострий язик і щедрі звички служать об'єктом пересудів у Москві. З того дня у 1985 році, коли її чоловік посів пост Генерального секретаря Комуністичної партії, Раїса Горбачова стала досить помітною, навколо якої виникає велика кількість пліток, жінкою Радянського Союзу.

Поки що, не дивлячись на свою відкритість, Раїса залишається загадкою, закутаною в соболя. Хто вона — дотепна муза Гласності, як стверджують деякі іноземці, що зустрічаються з нею? Чи — ідеолог твердої лінії, як стверджують інші.

На обіді з подружжям Рейганів під час зустрічі в Женеві у 1985 році Раїса виступила з великим детальним монологом про внутрішню політику Рад.

Враховуючи, що Раїса дружина лідера однієї із світових сверхдержав, у публічних репортажах про неї вдома і за кордоном є певний недолік інформації, особливо про її молоді роки. Тільки в останній час на Заході дійшли нарешті загальної згоди, що Раїса Максимівна Горбачова народилась 5 січня 1932 року в сибірському місті Рубцовську. Її батьком був залізничний інженер Максим Титаренко. Ось все, що можна дізнатися про її біографію з офіційних джерел.

Однак цікавість не терпить пустки. Тому з'явилися чутки, що вона племінниця Громико (це неправда), що вона татарка і по батькові її не Максимівна, а Максудівна («Я чистокровна росіянка» — заперечила вона у 1987 році), що її батько посідав значний офіційний пост і був зібраний до Сибіру Сталіним (наваряд), що в неї є двоюрідний брат, котрий посідав деякий партійний пост до тих пір, доки не викликав неприязливе ставлення її чоловіка (не підтвердилось).

У Горбачових є донька, яку звали Ірина, вона лікар і одружена теж з лікарем. Чоловіка звали Анатолій. У Раїси дві онуки, одну з них, скоріше молодшу, звали Ксенія, іншу онуку звали Анастасія.

Хто ж все-таки Раїса? Її особа зовнена за публічними іміджем. У радянських газетах зовсім недавно почали вміщувати її фотографії. «Така безпрецедентна відкритість», — сказав Джонатан Сандерс, заступник директора Гарріманівського інституту при Колумбійському університеті, — виявилась шоком для системи». В часи правління Сталіна дружини вищих офіційних осіб були не тільки невідомими широким колам, але деякі з них навіть знаходились у таборах з прихоті вождя або змушені були розлучитись із своїми чоловіками. Після смерті Сталіна жорстокому свавільно покладено кінець, але завіса секретності навкруг дружин сильних світу цього залишилась. Гейл Лапідус, професор політичних наук Каліфорнійського університету в Берклі, вважає, що «представивши свою дружину широкій публіці і дозволивши їй грати роль свого активного політичного партнера, Михайло Горбачов нормалізує і гуманізує обличчя московського керівництва. У нові часи Генеральному секретарю дозволено присвячувати себе не лише державним справам, але й своїй дружині».

Вочевидь, що Раїса повністю відповідає новій ролі дружини лідера. Вона була кращою ученицею в класі і закінчила школу з золотою медаллю: сам Михайло

Горбачов отримав срібну. У 1950 році вони обоє вступили до Московського університету і стали сусідами по студентському гуртожитку на Строминці. Він студіював право, вона вивчала марксистсько-ленінську філософію. Він був сільським хлопцем, самостійним і незалежним. Вона користувалась популярністю, була дотепною і культурною. Вони зустрілися на танцях, і він швидко віднабав армію її залицяльників. Михайло і Раїса одружилися у 1954 році, але жили в різних кімнатах ще півроку, доки сімейним студентам не почали надавати окремі кімнати. Після закінчення Московського університету у 1955 році Раїса разом з Михайлом поїхала на його батьківщину у Ставропольський край, де прожили 23 роки.

Володимир Максимов, радянський емігрант, малює Ставрополь 50-х років як «велике село, все життя якого зосереджувалося на єдиній вулиці. До Москви було 800 миль, а до життєвого успіху ще далі». Доки Михайло почав своє повільне сходження до вершини партійного апарату, Раїса викладала в місцевій школі. («Це найкраща робота в світі», — скаже вона пізніше) і одночасно працювала над дисертацією в області соціології, яку захистила 1967 року в Московському педагогічному інституті (Р. М. Горбачова має науковий ступінь кандидата філософських наук).

У своїй дисертації, присвяченій умовам життя селян у ставропольських колгоспах, вона не могла не похвалити всі досягнення Радянської влади з причин тодішньої ідеологічної цензури, але зупинилась також і на деяких тягарах радянського села: поганій якості продуктів і одягу, забороні на присадибні ділянки і майже повній відсутності механізації. Сідней Монас, професор історії Техаського університету, описуючи роботу Раїси, конспект якої знаходиться у бібліотеці Конгресу і в Ленінській бібліотеці, говорить: «Дисертація Горбачової трохи краща, ніж останні: не те, щоб зовсім неортодоксальна, але все-таки з політичними ліберальними тенденціями». Вона однією з перших скористалась методом соціологічних досліджень на той час, коли соціологія у Радянському Союзі не вважалась за науку. Наприклад, вона встановила, що чим нижче загальноосвітній рівень селян, тим сильніший їхній потяг до релігійних традицій. У своїй дисертації автор досить м'яко ставиться до релігійності селян, тому, що терпима до релігії. «Я атеїстка», — сказала Горбачова групі церковних діячів Ісландії у 1986 році, — але я знаю церкву і поважаю церковні традиції. І врешті-решт це особиста справа кожного». Вона не вважала необхідним заперечувати духовність — це означало б заперечення великої частини російської літератури і мистецтва, котрі дорогі їй.

Під час свого першого візиту за кордон у ролі Першої леді Раїса жартома сказала Деніель Міттеран, дружині французького президента: «Дайте мені кілька уроків, адже я новачок у цій справі». «Вчилася» вона добре і швидко отримала успіх на Заході.

Смаки Раїси у виборі одягу оцінені неоднозначно. Паризькі критики, наприклад, говорять про неї, як про жінку «елегантну, але не шикарну». Справді, вона намагається уникати екстравагантного вбрання. Свій гардероб готує переважно під керівництвом Тамари Мокеєвої в «експериментальному» ательє Будинку моделей Москви. Якщо вірити одному з повідомлень, Мокеєва не може нахвалитись своєю клієнткою: «У неї природна чарівність. Цьому не можна навчитися».

На Заході Раїса отримала високі оцінки за свою ерудицію. На приватному вечорі, влаштованому Памелою Гарріман, вдовою Аверела Гаррімана, посла США в СРСР з 1943 по 1946 рік, Раїса обговорювала устрій Верховного суду США з суддею Сандрою О'Коннор і показала хороше знання внутрішніх проблем Конгресу у бесіді з сенаторами Барбарою Мікульські і Ненсі Кассебаум. Пізніше Мікульські сказала: «Місіс Горбачова схожа на східноєвропейського професора, котрий

так і сипле параграфами. Вільний обмін думками з нею неможливий».

Її старання іноді бувають чарівними. Під час візиту до Чехословаччини у 1987 році Раїса, гримуючись позаду Михайла, весь час повторювала доки вони пробиралися крізь натовп на площі: «Спасибі вам за те, що прийшли».

У Празі вона помітила, що Генерального секретаря буквально їсть очима маленький хлопчик, «Михайле Сергійовичу!» — покликнула вона. Її чоловік озирнувся: привітався з дитям і запросив його до Москви. Але її дійшність здатна дратувати. На сніданку у державній тамені Раїса засмутила державного секретаря Джорджа Шульца тим, що вела бесіду з кожним із 180 чоловік, що їх зустрічали. Сніданок довелося відкласти на декілька годин.

Якщо подібна поведінка на Заході загалом не викликає подиву, то радянська аудиторія ставиться до неї набагато критичніше. «Я за неї. Вважаю, що жінки повинні грати активнішу роль у нашому суспільстві», — сказала москвичка, що називалась Ганною. — Але у неї повинно бути трохи більше здорового глузду. Вона йде на фабрику і одягає шубу. Це ж дурний смак. Вона шкодить популярності свого чоловіка». Інші додають, що дружина лідера не має права бути офіційною особою.

У країні, де за чоловіками майже завжди останнє слово, Горбачови становлять несподіваний приклад подружньої рівності. «Я щаслива з Михайлом», — вдалася до відвертості Раїса на обіді під час поїздки в Париж у 1985 році. — Ми справжні друзі або, якщо це вам більше до вподоби, між нами існує цілковите взаєморозуміння». Здається, Михайлу подобається самостійність дружини. Після того, як англійський видавець запитав його у минулому році: чи зможе Раїса написати книгу — Михайло, посміхнувшись сказав: «Моя дружина — дуже самостійна жінка. Я можу, звичайно, виконати роль посередника, але вирішувати буде вона сама».

Поки що Горбачов уважно ставиться до суспільної думки у себе на батьківщині. Коли радянське телебачення транслувало його інтерв'ю кореспонденту Ей-бі-сі Тому Броку, питання: чи обговорює Горбачов із своєю дружиною державні проблеми «вищого рівня», було опущено. А відповідь Генерального секретаря послідувала коротка: «Ми обговорюємо все».

У той час, поки реформаторські зусилля Горбачова зустрічаються із запереченнями ортодоксів, обструкцією бюрократів і скептично настроєних робітників, Генеральний секретар намагається діяти обережно. Але схоже, не збирається відмовлятися від висушеної своєї дружини, можливо, для того, щоб продемонструвати, що особисто він має намір добиватися розширення участі жінок у суспільному житті.

З 1987 року Горбачова — керівник Радянського фонду культури, потенційно дуже впливового органу, що відповідає за збереження пам'яток культури і не залежить від Міністерства культури.

Не дивлячись на її наукові досягнення, багато співвітчизників вважають, що Раїса досягла досить помітного становища не стільки завдяки своєму розуму, скільки при допомозі таланитого заміжжя — факт звичайний у такому зрівняльному суспільстві як Радянський Союз.

Одна з причин невидігного становища Раїси — це відсутність прецедентів. Дружина Леніна Надія Крупська теж була блискуче освіченою і мала сильну волю. Але вона була відомою революціонеркою до того, як вийшла заміж і ніколи не грала ролі Першої леді. Інші приклади у сучасному комуністичному світі не надихають: проклята всіма дружина Ніколаса Чаушеску — Елена (розстріляна 25 грудня), вдова Мао Цзедуна Цзян Цін, що потрапила в опалу.

[«Советская молодёжь»].

ДЕСЯТА СТОРІНКА ● 24 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ ● «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

КАЛЕЙДОСКОП

СПОРТИВНИХ

ПОДІЙ

За підсумками чемпіонату УРСР з плавання (м. Харків, лютий 1990 р.) серед команд другої групи областей команда Кіровоградської області посіла II місце.

В особистому заліку взяли участь зарубіжні спортсмени.

Ольга Ніколаєвська на дистанції 800 м вільним стилем показала результат 9 хв. 15,0 сек. і стала чемпіонкою республіки. Вона зайняла III місце — 400 та 200 м вільним стилем.

Лариса Вернигора посіла II місце на дистанції 200 м комплексного плавання — 2,30,7.

Вперше виконали нормативи майстра спорту СРСР:

Ірина Белко з Світловодська — 50 м вільним стилем, 27,40 сек., II місце;

Вікторія Шутова — 400 м комплексного пла-

вання, 5,15,63, III місце (м. Кіровоград, тренер Ю. Полішун).

В естафеті 4×200 м посіла II місце команда у такому складі: І. Белко, Л. Вернигора, В. Шутова, О. Ніколаєвська. До змагань дівчат готували тренери В. І. Гуцу, Ю. І. Нагорний.

У лютому відбувся також змагання на першість СРСР з боротьби дзю-до (м. Рязань), де II місце дістала кіровоградка Лариса Хоменко, яка вчиться у 9 класі СШ № 22.

II загальнокомандне місце було у збірній Кіровоградської області на зимовому чемпіонаті України з багатоборства ГПО, який відбувся 13—15 лютого у Вінниці.

Чемпіонами тут стали Ольга Полянова, десятикласниця СШ № 6 м. Кіровограда та Юрій Черевко, студент Кіровоградського машинобудівного технікуму.

Бронзові призери: Тамара Іванова, вчитель Березівської середньої школи Устинівського району;

Оксана Ближата, студентка Інституту ім. О. С. Пушкіна;

Богдан Яворський, студент машинобудівного технікуму обласного центру.

За підсумками чемпіонату у збірну УРСР зараховані О. Полянова, Ю. Черевко, Б. Яворський.

Команду підготував тренер А. В. Глущенко. Бажаємо подальших спортивних досягнень!

26 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Прем'єра документального телефільму «Піонери». 9.05 — Футбольний огляд. 9.35 — У світі тварин. 16.05 — Прем'єра документального телефільму «З вини дитини». 16.35 — Здрастуй, музику! 17.05 — Бангладеш: нові горизонти. 17.25 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 18.25 — Колаж. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Фільм — дітям. «Моргун Чіка» (Чехословаччина). 20.10 — «А найдовше утрималась душа...». Прем'єра документального фільму, присвяченого пам'яті народного артиста СРСР М. Лієпи. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Актуальне інтерв'ю. 21.40 — Слово. Літературно-художній відеоканал. 23.40 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.05 — «Місце зустрічі змінити не можна». Телефільм. 2 серія. 1.16 — Дін Рід в житті і в пісні. 2.31 — «Сонячний клоун». Циркова вистава.

УТ

16.00 — Новини. 16.10 — «Лікар Айболіт». Балет для дітей. 17.30 — Док. фільм «Мертва хвиля». 18.00 — Народні таланти. 18.30 — Мультифільм «Крислатий майстер». (Кіровоград). 18.40 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — «У неділю вранці». Повтор від 11 березня 1990 р. (Кіровоград). 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти. 20.45 — Агропром: проблеми, пошуки. Тваринництво — резерви підвищення ефективності. (Кіровоград). 21.15 — Співає заслужена артистка УРСР А. Кудлай. 21.40 — Вперше на екрані УТ художній фільм із субтитрами «Чорний коридор». 23.00 — Вечірній вісник.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Там, за лісом, яр». Фільм-концерт. 8.55 — Мультифільм. 9.15 — Італійська мова. 9.45 — Твори Ф. Шопена у виконанні В. Горностасової. 10.25 —

ДО УВАГИ ШКОЛЯРІВ МІСТА!

Під час шкільних канікул у будинку вчителя працює весняний шкільний оздоровчий табір. Щодня з 10 години ранку силами гуртківців тут проводяться концерти і різні цікаві заходи. Запрошуються всі бажаючі.

«Два капітани». Художній телефільм. 1 серія. 11.35 — Мультифільм для дорослих. 12.15 — До 125-річчя з дня народження Р. Штрауса. 13.10 — Театр одного актора. П. Ершов. «Горбокопик». Фільм-концерт. Читас О. Табанов. 14.40 — Сеанс повторного телефільму. «Варчина земля». 1 серія. 17.00 — Мультифільм. 17.20 — Прем'єра документального телефільму «Віно у недільній смугі». 17.45 — Меридіани дружби. II Все-союзний фестиваль польської пісні. Концерт учасників білоруського зонального конкурсу у Вітебську. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — Вечірня казка.

Вівторок

27 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — «Мистецтво бути красивою». Документальний фільм. 8.50 — Веселі старті. 9.35 — Це було... було... 9.55 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 10.55 — Колаж. 16.35 — Діалог з комп'ютером. 17.20 — Програма телебачення Фінляндії. 17.50 — Образ. Літературна передача для старшокласників. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Політичні діалоги. 19.45 — Фільми режисера Г. Козінцева. «Гамлет». Художній фільм. 1 серія. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Актуальне інтерв'ю. 21.40 — «Гамлет». Художній фільм. 2 серія. 22.55 — Міжнародний день театру — 1990. 23.55 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.20 — «Місце зустрічі змінити не можна». Телефільм. 3 серія. 1.16 — Спортивна програма. 1.56 — «Театр ляльок». Телефільм. 2.48 — «Що знає про кохання кохання». Ліричний концерт.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм «Загадка Кальмана». 1 і 2 серії. 11.25 — «Доброго вам здоров'я». Як загартовувати дітей. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 11.55 — Концерт. 12.45 — Док. фільм «Майстер». 16.00 — Новини. 16.15 — Для дітей «Веселка». 16.45 — Я. Галан. «Знайомий і незнайомий». 17.15 — Муз. фільм «Нам рано жити спогадами». 18.00 — Сьогодні — Міжнародний день театру. Театр і час. 19.00 — Надвечір'я. Передача для людей старшого віку. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти. 20.45 — Музичні зустрічі. 21.45 — Мультифільм для дорослих. «Пастка для котів». 23.10 — Вечірній вісник.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Мультифільм. 8.45 — Уральська вечірня. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 9.35 — «Спокуса Миколи Ленивкова». Документальний фільм. 10.15 — «Два капітани». Художній телефільм. 2 серія. 11.30 — Французька мова. 2 рік навчання. 12.00 — «Жінка в напелюскі». Художній фільм. 13.30 — Цей фантастичний світ. «3 роботами не жартують». 14.40 — Сеанс повторного телефільму. «Варчина земля». 2 серія. 17.00 — Мультифільм. 17.35 — Концерт самодіяльних художніх колективів На захисту. 18.00 — Ритмічна гімнастика. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — Вечірня казка.

середа

28 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультифільм. 9.05 — Фільм — дітям. «Улюбленець публіки». За оповіданням О. Купріна «Білий пудель». 10.25 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». «Як веснянки на обличчі». (ФРН). 16.30 — Прем'єра документального фільму «...Десять біля Вогненної землі». 17.00 — Мультифільм. 17.10 — Здрастуй, музику! 17.25 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 18.25 — Колаж. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Футбол. Товариська зустріч. Збірна СРСР — збірна Голландії. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — «Переможець». («Сцени з провінційного життя»). Художній телефільм. Прем'єра. 23.00 — Прем'єра документального телефільму «Голос пам'яті». Про народного артиста СРСР А. Папанова. 23.55 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.20 — «Місце зустрічі змінити не можна». Телефільм. 4 серія. 1.35 — «Я пам'ятаю мить чудову». Документальний телефільм. 2.35 — «Кіт і клоун». Фільм-концерт.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм із субтитрами «Чорний коридор». 10.40 — «Село і люди». 11.10 — Телефільм «Пять запитань до людини». 11.30 — Грає ансамбль «Квадрат». 12.00 — Мультифільм «Пастка для котів». 13.25 — Музичні зустрічі. 16.00 — Новини. 16.10 — Говоримо українською. 16.30 — Танцюють діти. 17.00 — У дні шкільних канікул. Зустріч з майстрами цирку, дресировальниками слонів Корніловими. 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.30 — Школа для майбутнього. (Кіровоград). 19.00 — «Плеяда». Художньо-публіцистична програма. Частина 1. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти. 20.50 — «Плеяда». Художньо-публіцистична програма. Частина II. 22.20 — Муз. фільм «Мій оркестр «Санс-хорус». 22.50 — Вечірній вісник.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Дядя Стьопа — міліціонер». Мультифільм. 8.35 — В організмі залі. 9.10 — Німецька мова. 1 рік навчання. 9.40 — Концерт ансамблю танцю Росії. 10.25 — «Два капітани». Художній телефільм. 3 серія. 11.50 — Німецька мова. 2 рік навчання. 12.20 — Родом з дитинства. Кайсин Кулієв. 13.05 — Концерт вокальної музики. 14.30 — Сеанс повторного телефільму. «Варчина земля». 3 серія. 17.00 — «Експромт». Документальний телефільм. 17.10 — Телестудії міст РРФСР. Студія «Діалог» (Новосибірськ). 17.55 — Ю. Левітін. «Пам'яті поета». 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — Вечірня казка.

четвер

29 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультифільм. 8.45 — Футбол. Товариська

зустріч. Збірна СРСР — збірна Голландії. 2 тайм. 9.35 — В. А. Моцарт. Малює нічна серенада. 9.55 — Дитяча година з уроком англійської мови. 10.55 — Колаж. 17.30 — Науковий вісник. 18.15 — Здрастуй, музику! 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — ...До шістнадцяти і старші. 19.40 — Квадратура кола. Ведучий В. Познер. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Актуальне інтерв'ю. 21.40 — Музика в ефірі. 23.40 — Події і думки. 0.10 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.35 — «Місце зустрічі змінити не можна». Телефільм. 5 серія. 1.50 — «Вечір у таверні». Вистава Державного ансамблю під керівництвом І. Мойсєєва.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Для дітей «Канал «Д». 10.50 — «Надвечір'я». Передача для людей старшого віку. 11.50 — Фільм-концерт. «Поет, море і натхнення». 12.30 — Спадщина. Сльоза Ярославни. 13.30 — Телефільм «Адам і Марія». 16.00 — Новини. 16.15 — Для дітей «Веселка». 16.35 — Республіканська фізико-математична школа. 17.05 — «Степові джерела». Заключний концерт фестивалю дитячої народної творчості. (Кіровоград). 18.50 — Світ поезії. 19.15 — «Земле моя». Водосховища на Дніпрі. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти. 20.45 — 3 телетапу МВС. 20.55 — Концерт єврейського ансамблю «Новий день». 21.40 — Молодіжна студія «Гарт». У перерві — 22.40 — Новини.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Мультифільм. 8.35 — «І арфи звук, що всіх ніжніший...». Фільм-концерт. 9.15 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 9.45 — Документальні фільми. «Маленька Ніна». «Гра в бірюльки». 10.15 — «Два капітани». Художній телефільм. 4 серія. 11.25 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 11.55 — Ритмічна гімнастика. 12.25 — «Ми веземо з собою kota». Художній телефільм. 13.35 — А. Ешпай. Симфонія № 6 («Літургична»). 14.10 — Сеанс повторного телефільму. «Варчина земля». 4 серія. 17.00 — Учителська музика. 17.30 — Прем'єра науково-популярного фільму «Дендративне садівництво». 18.00 — Ритмічна гімнастика. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — Телевізійний музичний абонемент. Грудневі вечори. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Інформаційна програма. 21.00 — «Рицарський етюд». Документальний фільм. 21.10 — Грає К. Сатієв. 21.30 — Кіноабонемент. Художній фільм «Лівша». Вперше.

п'ятниця

30 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Мультифільм. 8.50 — ...До шістнадцяти і

старші. 9.30 — Кіноабонемент. 15.45 — Музичний додаток до програми «...До шістнадцяти і старші». 50х50. 18.25 — Колаж. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин. 19.00 — Читасмо Леніна. Вибір революційного шляху. Про працю В. І. Леніна з питання революції в Росії. 19.20 — «Як Іван-молодець царську дочку рятував». Мультифільм. 19.30 — Кінопанорама. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Актуальне інтерв'ю. 21.40 — Це було... було... 22.05 — Погляд. 23.50 — Відлуння дня. 0.05 — «Покровські ворота». Телефільм. 1 і 2 серії. 2.10 — Відлунням нашої юності була. Передача про М. Кристалінську.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Земле моя. Водосховища на Дніпрі. 10.05 — У міському саду... концерт. 10.35 — Художній фільм «Старомодна комедія». 12.05 — «Цвіт папороті». 12.55 — Док. кінопрограма. 16.00 — Новини. 16.15 — У дні шкільних канікул. Художній фільм «Після дощів» у четвер. 17.30 — «Плюси і мінуси кооперації». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 18.00 — Сонячне коло. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Любителю балету. 19.30 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти. 20.45 — Реклама. 21.00 — «Ой, весно, весно». Концерт. 21.30 — Кінофільм «Барди». 22.45 — Вечірній вісник.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Ранкова пісенька». Мультифільм. 8.30 — Розповіді про художників. К. Васильєв. 9.00 — Англійська мова. 1 рік навчання. 9.30 — «Роби з нами, роби, як ми, роби краще нас». 10.30 — «Два капітани». Художній телефільм. 5 серія. 11.45 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.15 — Кіноабонемент. Художній фільм «Лівша». 13.40 — Концерт Державного ансамблю танцю Азербайджанської РСР. 14.10 — Сеанс повторного телефільму. «Піринц і жебрак». 17.00 — Грає лауреат Всеросійського конкурсу В. Круглов (домра). 17.20 — Мультифільм. 17.25 — Програма Українського телебачення. Канал «Д». 18.30 — Час. Телевізійна служба новин (з сурдоперекладом). 19.00 — Арена. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Інформаційна програма. 21.00 — Концерт. 21.15 — Спорт для всіх. 21.30 — Хоккей. Чемпіонат НХЛ. Нью Джерсі Девілз — Вашингтон Кепіталз.

субота

31 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Об'єкти. 9.05 — Мама, тато і я. 9.35 — Живи, Земле! 10.35 — «Бурда-моден» пропонує... 11.10 — Цирк звірів. 11.55 — До 45-річчя Перемоги. Художній телефільм «Архів смерті». 1 серія. 13.25 — Партнер. Комерційний вісник. 13.55 — «Під знаком «Пі». 14.55 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм

народної творчості «Веселка». Фольклорна програма телебачення. 15.30 — Обличчя до країн. Зустріч з головою Державного комітету по праці і соціальних питань В. Щербановим. 16.30 — Грай, гармонь. 17.45 — Міжнародна панорама. 18.30 — Грай, гармонь. 19.25 — Фотокурс «Земля — наш спільний дім». 19.30 — «Слідопит». Художній фільм за однойменним романом Ф. Купера. Вперше. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Телескоп. 21.50 — Співає Дайана Росс (США). 23.10 — Відлуння дня. 23.25 — До і після опівночі. 1.25 — «Езоп». Телефільм-вистава. 2.28 — Автопортрет Лілії Амарфій. 3.22 — «Лицедії». Кінофільм за участю пантомімічної групи.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — На хвилі дружби. 10.25 — У дні шкільних канікул. Художній фільм «Малюк і вітнічки». 11.35 — Муз. фільм. 12.20 — До 120-річчя від дня народження В. І. Леніна. 13.50 — Новини. 14.05 — М. Арнакс. «Материна». Вистава Одеського театру опери та балету. 15.45 — «Доброго вам здоров'я». 16.15 — Скарбниця пам'яті. 16.45 — Скарби музеїв України. 17.00 — Суботні зустрічі. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Дніпро» — «Спартак». У перерві — реклама. 20.45 — На добраніч, діти. 21.00 — Танцювальна фантазія. 21.30 — Прем'єра цинку «Пломін». Клуб української пісні. 22.45 — Вечірній вісник.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Господар тайги». Художній фільм з субтитрами. 9.35 — Кінопубліцистика союзних республік. Прем'єра документального телефільму «Що почім і чому». Про проблеми сільського господарства Туркменії. 9.55 — «Два капітани». Художній телефільм. 6 серія. 11.00 — Відеоканал «Співдружність». 14.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 17.00 — Г. Калау. «Кіт у чоботях». Вистава німецького драматичного театру (м. Теміртау). 18.00 — Російська мова. 18.30 — Час. Телевізійна служба новин* (з сурдоперекладом). 19.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Дніпро» — «Спартак». У перерві — 19.45 — Вечірня казка. 0.50 — Спортивна гімнастика. Кубок світу. 21.35 — П. Джанометті. «Сім'я злочинця». Фільм-вистава Ленінградського драматичного театру ім. А. Мравяна. 23.45 — Волейбол. Чемпіонат СРСР. Чоловіки. Суперфінал. 0.45 — Нічний сеанс. Художній фільм «Англійський вальс». Вперше.

неділя

1 КВІТНЯ

ЦТ (І програма)

8.00 — Спорт для всіх. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тираж «Спортлото». 9.00 — З ранку раненько. Передача для дітей. 10.00 — На службі Вітчизні. 11.00 — Ранкова розважальна програма. 11.30 — Назволю світу. 12.30 — До 45-річчя Перемоги. Художній

телефільм «Архів смерті». 2 серія. 14.10 — Здорова. 14.55 — Кіноафіша. 15.55 — Мультифільм «Випадок з бегемотом». «Летіли два верблюда». 16.15 — Сільська година. Панорама. 17.30 — У світі казок і пригод. Художній фільм «Там, на незвіданих доріжках...». 19.00 — Запам'ятай пісню. Для дорослих і дітей. 19.15 — КВН-90. Перша зустріч сезону. Участь беруть команди Одеського університету і об'єднана команда Московського гірничого інституту і Московського інституту сталі і сплавів. 21.00 — Час. Телевізійна служба новин. 21.30 — Думки про вічне. Недільна моральна проповідь. 21.45 — П. Чайковський. 100 романсів. 22.00 — Футбольний огляд. 22.30 — Після вистави. Театральний «напускник». 23.40 — «Чарівна сила». Телефільм. 0.45 — «Подорож в країну казок і пригод». Кіноконцерт. 1.45 — Твори А. Вівальді виконує камерний оркестр «Віртуози Москви».

УТ

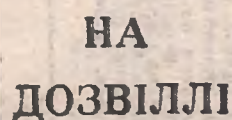
9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — У неділю вранці. 10.50 — Телефільм «Іван Кавалеріде». На зламач часу. 11.30 — Ми і джаз. 12.00 — Майстри гумору. 13.20 — Новини. 13.35 — В країні «Мультиландії». Мультифільм «Кони-горбокопики». 14.50 — Концерт. 15.30 — Село і люди. 16.00 — «Солдатські листи» із циклу «Служба Солдатська». 16.45 — Чемпіонат СРСР з футболу «Чорноморець» — «Динамо» (Київ). В перерві і по закінченні — телеспортарена. 18.55 — Художній фільм «Безіменна зірка». 1 серія. 20.00 — Актуальна камера. 20.40 — На добраніч, діти. 20.55 — «Іспанські мелодії». 21.30 — Художній телефільм «Безіменна зірка». 2 серія. 22.35 — Вечірній вісник. 23.05 — Співає І. Демарін.

ЦТ (ІІ програма)

8.00 — На зарядку, ставай! 8.20 — «На війні, як на війні». Художній фільм з субтитрами. 9.50 — «Задуха». Документальний фільм із циклу «Земля тривоги нашої». 10.10 — «Без сина не приходь». Художній фільм. Вперше. 11.30 — Чемпіонат США з баскетболу серед професіоналів NBA. 12.30 — Відеоблок «Народна творчість». 14.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 17.00 — Планета. Міжнародна програма. 18.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Чорноморець» — «Динамо» (Київ). 2 тайм. 18.50 — Прем'єра документального фільму «Уралгеологія-1990. 19.10 — Хоккей з м'ячем. Міжнародний турнір. Жінки. Фінал. 19.35 — Світ, в якому ми живемо. Фільми режисера Л. Крісті. «Хлопчик на червоному коні». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Спортивна гімнастика. Кубок світу. 21.00 — Час (із сурдоперекладом). 21.30 — Екранізація творів М. Гоголя. «Шинель». Художній фільм.

УВАГА!

Завтра, 25 березня, в приміщенні обласної бібліотеки для юнацтва імені О. Бойченка (пр. вулиці Леніна 1) Декабристів відбудеться чергове заняття міської молодіжної літературної студії «Сіва». Запрошуються всі любителі красивих слів. Початок заняття в залі мистецтв о 14-й годині.

КРОСВОРД

3. ПО ВЕРТИКАЛІ: 2. Український радянський диригент. 3. Смуга землі, над якою проходить авіалінія. 4. Місце, звідки річка бере свій початок. 5. Герой оборони Брестської фортеці, уродженець Кіровоградщини. 6. Вояк-захисник кози. 7. Колишня назва Олександрії. 12. Представник західних слов'ян. 13. Персонаж античної міфології. 14. Бельгійський курорт в Закарпатській області. 14. Хлібопекарня піч у древній Грузії. 19. Свійський птах. 20. Страва з овочів. 21. Сорт яблук. 22. Перший ватажок комсомольської організації в селі Красноїльська Олександрівського району. 23. Частина складних слів, що означає «вісім». 25. Зовнішній вигляд кристала. 26. Порода овець. 33. Посудина, виготовлена з глини. 34. Хімічний елемент. 35. Сучасний американський письменник, вчений. 36. Герой азербайджанського епосу. 37. Безрукавний нагрудник одяг гірського населення Західної України. 38. Лишайники степів і напівпустель. 39. Рослина родини лілійних. 43. Білоруський радянський письменник, автор роману «Смугот білих ночей». 44. Роман турецького письменника Р. Н. Гонтенкіна. 48. Відомий джар з Кіровоградського району. 49. Лютчик-космонавт СРСР, уродженець Кіровоградщини. 51. Магазин художніх виробів. 52. Німецький математик.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Угорський композитор, який гастролював в Єлисаветграді. 4. Населений пункт у Волинському міському районі. 8. Гетьман Правобережної України, політичний авантюрист. 9. Філіпський шахіст, міжнародний гроемейстер. 10. Пеллітський пах. 11. Видатний німецький астроном. 15. Сплав, з якого виготовляють деталі сільськогосподарських машин. 17. Зручна форма використання грошового входу для туристських поїздок. 18. Ліва притока Дніпра. 24. Довіряди суден. 27. Знаний кулуаризміч Кіровоградщини. Герой Соціалістичної Праці. 28. Автор пам'ятника В. І. Леніну в Кіровограді. 29. Сполука азоту з воднем. 37. Рід птахів ряду палуподібних. 31. Органічна сполука. 32. Чолсаче ім'я. 33. Наймисрава мала планета. 37. Іді рослини родини камових. 40. Працівник театру. 41. Односасійний плід у Кіровоградщини 45. Дерев'яний поміст у трюмах 46. Англіський фізик-експериментатор. 47. Міша для визначення маси дорогоцінного камілля. 50. Інша назва Меркурія. 52. Російський письменник, байкар. 53. Водовід з безпалірним рухом води. 54. Італійський філософ-матеріаліст. 55. Російський сходознавець. 56. Відомий політичний і державний діяч сучасної Європи.

Серце-дзеркальце, скажи...

Радикальних методів для виведення ластовиння немає. Велике значення має профілактика. З появою перших ознак сонячних променів і до пізньої осені перед виходом на вулицю необхідно змазати шкіру обличчя спеціальним захисним кремом («Промінь», «Щит», «Захисний»), злегка припудрити, додаючи в пудру (на 1 чайну ложку) дрібно розтерту таблетку салолу або уротропіну. Виведення ластовиння краще проводити в кабінетах лікувальної косметики.

У домашніх умовах корисно протирати обличчя кисляком, дво-трьохденної давності кефіром, або 3-процентним розчином перекису водню. В літній період рекомендується протирати обличчя соком свіжого огірка, або чорної смородини. Для обесвітлювань ластовиння випускають креми «Весна», «Мелан», «Ахромія»,

Крем наносити на обличчя на 40 хвилин — 1 годину після попередньої очистки шкіри, потім знімати вологим тампоном. Умиватися не по-

ПОРАДИ

трібно. Ці креми не можна наносити вдень, виходячи на вулицю.

ГОСПОДИНІ В ЗАПИСНИК

**ЧИМ УСУВАЮТЬСЯ ПЛЯМИ
ОЛІЙНОЇ ФАРБИ!**

Теплою мильною водою, додаючи 2 частини нашатирного спирту і 1 частину скипидару.

Плями від кави і какао усуваються теплою водою з нашатирним спиртом (1 ложка на 1/2 склянки води).

Роздуми старого телевізора

Що за часи пішли? Яку програму не ввімкнеш, старі люди молодість лають. А колись було! Стояв на почесному місці, повна кімната людей — сусіди з усього під'їзду. Колективізацію розуму очолював.

Що потрібно — збільшити, що треба — підфербуєш. Почепиш, бувало, на екран кольорову целулоїдну плівку, чи перед ним банку з водою поставиш — добряче таки збільшувало. Це тепер там мудрують, який телевізор берти тоніше відтворює. А навіщо вони, берви! Чорне і біле — досить.

Ех, маленький у мене екран, а то б я показав зараз їм усім, що живі ми ще, що не розібрала нас на діоді перебудова!

— Стрррунко, ррівними рядами, — прохрипів телевізор і раптом погас. Погас назавжди. Перегоріла лампа, а таких, як у п'ятдесяті роки, більше не випускають.

Б. БАБИЧ,
учень 10-А класу СШ № 5.

м. Кіровоград.

**СЦЕНА,
ЭКРАН,
АРЕНА**

● «ДРУЖИНА
ФРАНЦУЗЬКОГО
ЛЕЙТЕНАНТА» —
цей фільм англій-
ських митців де-
монструвався у мі-
сті. Тому, хто не
встиг подивитися
його на екранах кі-
нотеатрів, пропо-
нуємо відвідати кі-
ноклуб «Екран», де
він демонструвати-
меться 24 БЕРЕЗНЯ
О 18 ГОД. 40 ХВ.

**Любителям та
прихильникам
футбольної
команди «Зірка»!**

26 БЕРЕЗНЯ 1990 РО-
КУ НА СТАДІОНІ СХ
«ЗІРКА» О 18 ГОДИНІ
30 ХВИЛИН ВІДБУДЕТЬ-
СЯ ТОВАРИСЬКИЙ ФУТ-
БОЛЬНИЙ МАТЧ МІЖ
КОМАНДАМИ «ЗІРКА»
(НІРОВОГРАД) ТА ЧЕМ-
піОНОМ СРСР 1990 РО-
КУ КОМАНДОЮ «СПАР-
ТАК» (МОСКВА).

БІЛЕТИ МОЖНА ПРИ-
ДБАТИ НА СТАДІОНІ
«ЗІРКА».

Адміністрація стадіону та футбольної команди «Зірка».

Та мені уявляється, що історії, перевірені вченими-психологами та лінгвістами про загадливе знання нов, якінісими до цього часу, виступають і не могли володіти з ряду причин, а також знання подробиць з життя історичних персонажів або ж подій своєї давнини, можна пояснювати інакше, не пов'язуючи їх з реінкарнацією. Зрозуміло, що мову можна вести тільки про такі деталі та події, які, з одного боку, можна перевірити, з іншого, вони не можуть бути відомими людині, яка на це знання претендує.

Спробую викласти свою гіпотезу, не відкидаючи фактів, таку, що намагається знайти цім фактам цілком раціональне пояснення.

Уявимо собі, що існує всеохоплююче «інформаційне поле», тобто, те, у чому особисто невірність неможна, бо тільки його реальність і можна пояснити вдалі результати проведеного мною діагностування, особливо, якщо йдеться про людей давно померлих. В цьому інформаційному полі, як мені уявляється (й про що я вже не раз писав), кожна особистість, індивідуальність зберігається **НЕЗАЛЕЖНО** від часу переходу в «світ інший». Якби душі, які відійшли **ТУДИ**, слугували **Природі** матеріалом для майбутніх вітлень, то індивідуальність душі (будемо називати це так), не перебувала б там у бездіяльності, а десь вітлювалася б у чергове народжуване немовля. Однак цього не трапилось у випадку

(Закінчення. Початок у № 51 за 23 грудня 1989 року, у №№ 2, 3, 4 за 13, 20, 27 січня, №№ 5, 7, 8 за 3, 17, 24 лютого, № 10 за 10 березня).

з покійниками, заповнозованими мені як матеріал для проведення експериментів. Причому колись йшлося про тисячолітні й столітні поховання. Приспую, що справа ось у чому! Якийсь індивід (але не з компанії втілення Рамзеса, Брамі, Магомета чи Христа, бо не можна не передбачати й маної велич!) із специфіки побудови своїх 15 мільярдів нейронів мозку чи внаслідок якихось екстремальних ситуацій (травм, потрясіння та інше) раптом спонтанно налаштовується на хвилю інформації, яка є в «персональній комірчині» тієї чи іншої людини, яка «снувала десь» після загибелі, може бути, полегшується наявності когось, оскільки відомість про цю людину дає, що таке припущення цілком можливе, враховуючи свої особисті можливості діагностувати ще й за ім'ям, прізвиськом, це, звичайно, складніше, ніж діагностувати за фотографією, але в проведених відповідних експериментів я брав участь.

Пригадується книга В. Б. Какинського, в якій багато йдеться про біорідозв'язок між людьми. Правда, в особистій бесіді нині покійний автор сказав, що все набагато складніше викладено, але йому довелося погодитися на деякі нюansi та спрощення. Інакше поява книги була під питанням.

Є багато фактів, які свідчать про непомірно більші, та все ще приховані можливості нашого суперномп'ютера – головного мозку, що дозволяють, якщо йти за запропонованою мною вище гіпотезою, відмовитися від такої званої інкарнації, не тривожачи «душ» покійників не завжди вдалимими варіантами перетелів.

Можна припустити також, що загальний «банк пам'яті» про все матеріальне, створе-

ний Природою в якості наступної, якщо там людина висловить, «сходинки буття, я «мешаю банцям» цього банку ні до чого «шустрити», з різном пограти в тільце якогось дегерата. Тому, не піддаючи сумніву справу, ність ряду повдомлен, перевірених дослідниками, що цілком заслуговує на довіру, набагато простіше випадки ніби присутньої реінкарнації пояснити спонтаним підляганням до персональної копії тій чи іншій людини, яка колись вже існувала.

Можна з деякою упевненістю говорити тільки про можливість надходження інформації, що переноситься генетичним кодом нащадкам по прямих лініях, але переселення душ (та розмірковування про це) в тіlesa неодмінно знаменитих осіб — це на любителя, далекого від пошуків раціонального пояснення всього незрозумілого. Якби ті, хто відійшов ТУДИ, могли переселитися до чужих тіл або зинайти, то я ніколи не зміг би діагностувати їх, але як деякі мої «пацієнти» мають стаж перебування ТАМ, такий, що вимірюється сотнями й тисячами років!

* * *

Торнувшись питання про, так званий «банк пам'яті» чи «інформаційне поле», я не міг обійти мовчаною темою, яка цікавить багатьох (з досить зрозумілих причин), — «життя після смерті». Що стосується доказів існування чогось «опісля», то хочу ще раз повторити, що я володію тільки деякими особистими, особливо не зрозумілими спостереженнями, які зустрілися в моїх експериментах з діагностуванням. Саме йому я й зобов'язаний багаточим і, очевидно, найцікавішим.

«Несувітна реальність» — це результат банкіаня поділитися своїми спостереженнями та думками, які з'являлися в моменти зустрічей з несувітними, але реальними фантами. Працюю це я розглядаю як лийний перелін готівих виробів вперемішку з напівфабрикатами і навіть сировиною, в якій не виключена присутність порожньої породи у вигляді, приміром, повторень, які нічого не означають, що, втім, мені здається, янось виправданним у роздумах над незрозумілими питаннями. Читачам самим надається право вірити чи не вірити тим або іншим гіпотезам і висновкам, погоджуватися з ними чи ні, та я прбшу пам'ятати, що в основі всього мною покладені фанти, одержані в результаті багатовісних експериментів, які я можу повторити в будьякий час і в будьякій обстановці.

**«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.**

На украинском языке

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного виховання — 4-66-79; культури й моралі — 4-64-21; комсомольського життя й економіки — 2-04-84; учнівської й студентської молоді та військово-патріотичного виховання — 2-59-82; соціальних проблем — 2-29-92; фотобібліотеції — 4-94-84; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Редактор

В. ИВАШУК.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.